

گزارش پایانی از سخت افزار

دانشکده مهندسی کامپیوتر، دانشگاه صنعتی شریف

آرین احدی نیا

مصطفی اوجاکی

امیرسپهر پورفناد

استاد درس: جناب آقای دکتر اجلالی

دستیاران آموزشی: جناب آقای فصحتی، سرکار خانم رضازاد

پاییز ۱۴۰۱

فهرست مطالب

۳	مقدمه
۴	کاتالوگ
۴	معماری محصول
۴	راه اندازی و راهنمای کاربری
۵	زمان بندی انجام پروژه
۷	مستندات فنی
۵۲	جمع بندی

مقدمه

امروزه صنایع و امور بسیاری در جهان از جمله حمل و نقل هوایی و دریایی، خودروهای خودران، صنایع نظامی-دفاعی و موارد بسیاری از این دست وابسته به مکان‌یابی‌های دقیق هستند. امروزه در جهان در بسیاری از کاربردها این مهم به وسیله سامانه موقعیت‌یابی جهانی^۱ که تحت عنوان سیستم‌های آ-جی‌پی‌اس^۲، گلوناس^۳، گالیله^۴ و بایدو^۵ به ترتیب توسط ایالات متحده آمریکا، فدراسیون روسیه^۶، اتحادیه اروپا و جمهوری خلق چین توسعه داده شده‌اند انجام می‌شود.

این مکان‌یابی علاوه بر دقت^۷، باید قابلیت اطمینان^۸ بالایی داشته باشد به این صورت که بتواند دائما مکان شی متحرک را رهگیری کند. در بسیاری از کاربردها مانند صنایع هوایی، عدم رهگیری درست مکان حتی می‌تواند به فاجعه منتهی شود به عنوان مثال پرواز شماره ۷ هواپیمایی کره^۹ در تاریخ اول سپتامبر ۱۹۸۳ با مشکل در سیستم مکان‌یابی و اشتباه خلبان به مناطق پرواز ممنوع شبه جزیره ساخالین تحت حاکمیت اتحاد جماهیر شوروی هدایت شد و با شلیک نیروی هوایی شوروی این بوئینگ ۷۴۷ در آب‌های دریای ژاپن سرنگون شد و تمام ۲۶۹ مسافر و خدمه آن کشته شدند. افزونگی^{۱۰} در بسیاری از مسائل راهکاری برای افزایش قابلیت اطمینان است. در این مساله نیز می‌توانیم به استفاده از چندین سیستم قابلیت اطمینان سیستم را افزایش دهیم اما همچنان مشکلاتی مانند عدم آنتن‌دهی جی‌پی‌اس در مکان‌های بسته باقی خواهد ماند.

برای حل این مشکل از باید از روش‌های ترکیبی استفاده کرد. در این سیستم ما با استفاده از ژيروسکوپ سعی می‌کنم در شرایط عدم آنتن‌دهی مکان‌یابی را ادامه دهیم. این روش علاوه بر حل مشکل آنتن‌دهی، می‌تواند به عنوان یک روش تقویتی برای دقت جی‌پی‌اس نیز مورد استفاده قرار گیرد.

در ادامه این گزارش ابتدا به بررسی اجمالی تحقیق انجام شده می‌پردازیم و معماری آن را تشریح می‌کنیم. سپس به نحوه اتصال به سیستم جهت استفاده از آن می‌پردازیم و در نهایت در مورد ابعاد فنی پروژه صحبت می‌کنیم. در نهایت نیز با بررسی قیمت محصول، جمع‌بندی را انجام می‌دهیم.

Global Positioning System (GPS)^۱

A-GPS^۲

GLONASS^۳

Galileo^۴

Baidu^۵

^۶ سابقا اتحاد جماهیر شوروی

Accuracy^۷

Reliability^۸

KAL 007^۹

Redundancy^{۱۰}

کاتالوگ

مشخصه	توضیحات
دمای عملیاتی	صفر تا ۸۵ درجه سانتی گراد
برق مورد نیاز	۵ ولت، ۲/۵ آمپر
برد اصلی	Raspberry Pi 3b
مکان یاب	NEO-6M
ژیروسکوپ	MPU9250

معماری محصول

این محصول بر پایه Raspberry Pi است که تصویر آن را در شکل پایین مشاهده می‌فرمایید.

شکل ۱: تصویر Raspberry Pi 3b که در پروژه استفاده شده است.

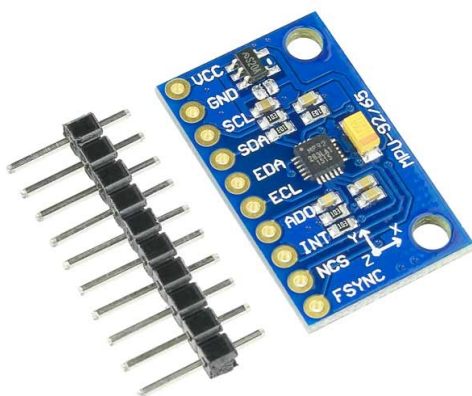
برای سنجش حرکت در این پروژه از ژیروسکوپ ۹ محوره MPU9250 استفاده کرده‌ایم که تصویر آن را در ادامه مشاهده می‌فرمایید.

همچنین در این محصول از ماژول مکان یاب NEO-6M GPS استفاده شده است که در تصویر آن را در شکل پایین مشاهده می‌فرمایید.

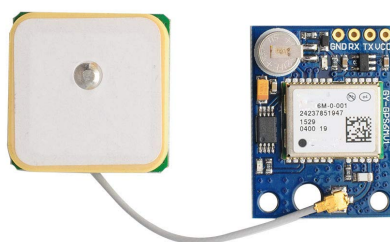
در نهایت ماژول‌های فوق به Raspberry متصل می‌شوند و از طریق یک نرم افزار اطلاعات آنها خوانده و به داده مفید تبدیل می‌شوند.

راهنمایی و راه اندازی کاربری

برای اتصال به رزبری پای و دریافت داده‌ها دو روش وجود دارد که در ادامه هر یک را توضیح داده‌ایم.

شکل ۲: تصویر ماژول MPU9250 Gyroscope که در پروژه استفاده شده است.

شکل ۳: تصویر ماژول NEO-6M GPS که در پروژه استفاده شده است.

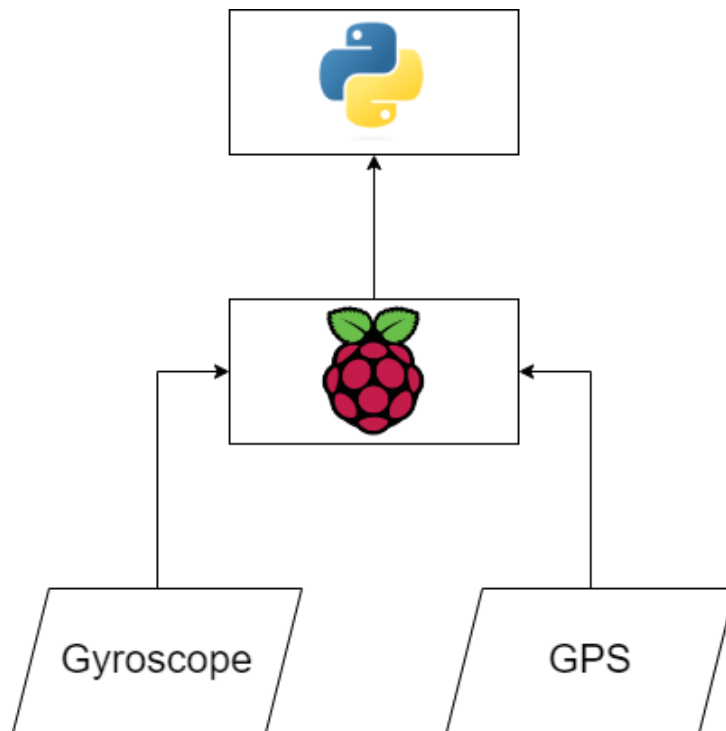
۱. استفاده از Monitor و اتصال مستقیم به محیط رزبری

در این حالت می‌توانیم با استفاده از یک کابل HDMI به رزبری وصل شویم و مستقیماً از طریق محیط سیستم عامل رزبری کار را پیش بگیریم.

۲. اتصال به وسیله SSH به رزبری

در این حالت می‌توانیم با استفاده از آدرسی که در بخش مستندات فنی به رزبری نسبت می‌دهیم، با دستور SSH به ترمینال رزبری متصل شویم.

برای نحوه اتصال رزبری به ماژول‌های مورد استفاده به بخش مستندات فنی مراجعه فرمایید.

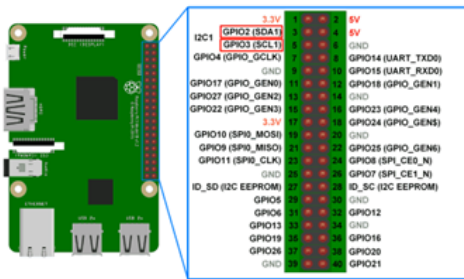

شکل ۴: معماری پروژه و ماژول‌های مورد استفاده در آن

زمان‌بندی انجام پروژه

زمان	دستور جلسه	توضیحات
۴ آبان	ارائه پروپوزال و تصویب آن	
۱۸ آبان	ارائه گزارش میانی اول	راه اندازی ژيروسکوپ و برقراری ارتباط آن با رزبری پای
۲ آذر	ارائه گزارش میانی دوم	راه اندازی GPS و برقراری ارتباط آن با رزبری پای
۱۶ آذر	ارائه گزارش میانی سوم	نوشتن دستورات لازم برای محاسبه مکان از روی ژيروسکوپ
۳۰ آذر	تحويل اولیه پروژه	آزمایش سامانه
۷ دی	تحويل نهایی پروژه	رفع خطا

شکل ۶: تصویر پین‌های ماژول رزبری

مطابق شکل فوق، دو پین (SDA, SCL) پروتکل I2C را در دو دستگاه رزبری و ژيروسکوپ به هم متصل کردیم. همچنین برای برق دستگاه از پین 3.3V و GND استفاده می‌کنیم. این اتصالات از طریق یک بردبورد انجام می‌شود.

راه‌اندازی شتاب‌سنج

با استفاده از مخزن زیر در گیت‌هاب، کدهای مربوط به شتاب‌سنج را دریافت و آنها را با تغییر مناسب اجرا می‌کنیم. توجه فرمایید برای این کدهای نیاز به نصب پکیج smbus است.

https://github.com/adafruit/Adafruit_Python_ADXL345.git

```

$ python smpletest.py
Printing X, Y, Z axis values, press Ctrl-C to quit...
X=-10, Y=0, Z=245
X=-10, Y=-1, Z=244
X=-11, Y=0, Z=245
X=-10, Y=-1, Z=245
X=-10, Y=-2, Z=245
X=-10, Y=0, Z=246
X=-10, Y=-1, Z=246
X=-10, Y=0, Z=245
X=-11, Y=0, Z=247
X=-9, Y=0, Z=244
X=-9, Y=-1, Z=245
X=-10, Y=0, Z=244
X=-11, Y=-1, Z=245
X=-10, Y=0, Z=244
X=-11, Y=0, Z=245
X=-10, Y=-1, Z=246
X=-10, Y=-1, Z=245
X=-9, Y=-1, Z=245
X=-12, Y=0, Z=246
X=-10, Y=0, Z=245
X=-11, Y=-1, Z=245
X=-10, Y=0, Z=245
X=-10, Y=0, Z=259
X=-10, Y=-1, Z=244
X=-10, Y=0, Z=245
X=-10, Y=-1, Z=244
X=-10, Y=0, Z=245
X=-9, Y=-1, Z=245
X=-10, Y=0, Z=244
X=-10, Y=-1, Z=247
X=-10, Y=-1, Z=247
X=-9, Y=-1, Z=247
X=-11, Y=0, Z=246
X=-11, Y=0, Z=246
X=-11, Y=0, Z=245

```

شکل ۷: نمونه‌ای از اجرای کد شتاب‌سنج

```

1 # Minimal constants carried over from Arduino library
2 ADXL345_ADDRESS      = 0x53
3 ADXL345_REG_DEVID     = 0x00 # Device ID
4 ADXL345_REG_DATA0     = 0x32 # X-axis data 0 (6 bytes for X/Y/Z)
5 ADXL345_REG_POWER_CTL = 0x2D # Power-saving features control
6 ADXL345_REG_DATA_FORMAT = 0x31

```



```

7 ADXL345_REG_BW_RATE      = 0x2C
8 ADXL345_DATARATE_0_10_HZ = 0x00
9 ADXL345_DATARATE_0_20_HZ = 0x01
10 ADXL345_DATARATE_0_39_HZ = 0x02
11 ADXL345_DATARATE_0_78_HZ = 0x03
12 ADXL345_DATARATE_1_56_HZ = 0x04
13 ADXL345_DATARATE_3_13_HZ = 0x05
14 ADXL345_DATARATE_6_25HZ  = 0x06
15 ADXL345_DATARATE_12_5_HZ = 0x07
16 ADXL345_DATARATE_25_HZ   = 0x08
17 ADXL345_DATARATE_50_HZ   = 0x09
18 ADXL345_DATARATE_100_HZ  = 0x0A # (default)
19 ADXL345_DATARATE_200_HZ  = 0x0B
20 ADXL345_DATARATE_400_HZ  = 0x0C
21 ADXL345_DATARATE_800_HZ  = 0x0D
22 ADXL345_DATARATE_1600_HZ = 0x0E
23 ADXL345_DATARATE_3200_HZ = 0x0F
24 ADXL345_RANGE_2_G        = 0x00 # +/- 2g (default)
25 ADXL345_RANGE_4_G        = 0x01 # +/- 4g
26 ADXL345_RANGE_8_G        = 0x02 # +/- 8g
27 ADXL345_RANGE_16_G       = 0x03 # +/- 16g
28
29 def read(self):
30     """Read the current value of the accelerometer and return it as a tuple
31     of signed 16-bit X, Y, Z axis values.
32     """
33     raw = self._device.readList(ADXL345_REG_DATA0, 6)
34     return struct.unpack('<hhh', raw)

```

در کد فوق، ابتدا مقادیر از دیتاشیت Set می‌شوند و سپس با استفاده از پیاده‌سازی کتابخانه داده از روی سریال خوانده

می‌شود.

راه‌اندازی ژيروسکوپ

با استفاده از مخزن زیر در گیت‌هاب، کدهای مربوط به شتاب‌سنج را دریافت و آنها را با تغییر مناسب اجرا می‌کنیم. توجه

فرمایید برای این کدهای نیاز به نصب پکیج smbus است.

<https://github.com/bashardawood/L3G4200D-Python.git>

در تصویر ۵ نیز نمونه خروجی را می‌توانید مشاهده کنید. برای این خروجی در حال چرخاندن سنسور بودیم و تغییرات

نیز در خروجی مشهود است. هر ۰/۰۸ ثانیه یک بار داده از سنسور دریافت و در خروجی نمایش داده می‌شود تا بتوان تاثیرات

چرخاندن را در خروجی مشاهده کرد.

دقت بفرمایید که در کد به صورت دستی اورفلو بیش از ۱۶ بیت گرفته شده است.

```

pi@raspberrypi:~/Desktop/Gyro $ python3 gyro.py
1035 5209 2845
1575 2832 -494
1075 703 -1578
1185 -3252 -2141
1616 -6523 -961
1182 -4921 268
1653 -3394 1159
-898 3217 1326
-2934 5650 2434
1294 4598 3445
2082 3659 324
2358 1633 -549
1817 -1113 -2250
1489 -6084 -1721
1962 -7114 657
1784 -4374 1592
33 -2593 1899
-473 2055 1455
-469 3595 1931
-677 4849 4272
2825 3865 1227
938 3151 125
-385 942 -691
1536 -737 -929
1881 -4681 -1899
-1268 -3129 -634
735 -4270 -780
1349 -5386 682
45 -1518 524
-1096 4575 527
-550 4396 3753

```

شکل ۸: نمونه‌ای از اجرای کد ژيروسکوپ

```

1 import smbus
2 import time
3
4 bus = smbus.SMBus(1)
5
6 bus.write_byte_data(0x68, 0x20, 0x0F)
7 bus.write_byte_data(0x68, 0x23, 0x30)
8
9 time.sleep(0.5)
10
11 data0 = bus.read_byte_data(0x68, 0x28)
12 data1 = bus.read_byte_data(0x68, 0x29)
13
14 xGyro = data1 * 256 + data0
15 if xGyro > 32767 :
16 xGyro -= 65536
17
18 data0 = bus.read_byte_data(0x68, 0x2A)
19 data1 = bus.read_byte_data(0x68, 0x2B)
20
21 yGyro = data1 * 256 + data0
22 if yGyro > 32767 :
23 yGyro -= 65536
24
25 data0 = bus.read_byte_data(0x68, 0x2C)
26 data1 = bus.read_byte_data(0x68, 0x2D)
27
28 zGyro = data1 * 256 + data0
29 if zGyro > 32767 :
30 zGyro -= 65536
31
32 print("Rotation in X-Axis : %d" %xGyro)
33 print("Rotation in Y-Axis : %d" %yGyro)
34 print("Rotation in Z-Axis : %d" %zGyro)

```

راه اندازی فشارسنج و دماسنج

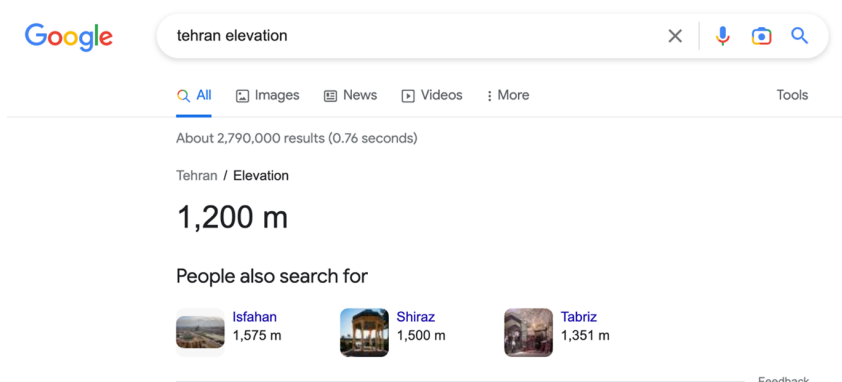
با استفاده از مخزن زیر در گیت‌هاب، کدهای مربوط به شتاب‌سنج را دریافت و آنها را با تغییر مناسب اجرا می‌کنیم. توجه فرمایید برای این کدهای نیاز به نصب پکیج smbus است.

https://github.com/adafruit/Adafruit_Python_BMP.git

با استفاده از این ماژول می‌توانیم ارتفاع از سطح دریا را محاسبه کنیم. همانطور که ملاحظه می‌فرمایید عدد خروجی با ارتفاع حدودی شهر تهران هم‌خوانی دارد. علاوه بر این دما و فشار نیز خروجی داده می‌شود.

```
pi@raspberrypi:~/Desktop/Pressure_sensor/examples $ python3 simpletest.py
Temp = 26.60 *C
Pressure = 88483.00 Pa
Altitude = 1127.97 m
Sealevel Pressure = 88483.00 Pa
```

شکل ۹: نمونه‌ای از اجرای کد ارتفاع و فشار

شکل ۱۰: ارتفاع شهر تهران از دریا که با خروجی داده شده هم‌خوانی دارد.

```
1 def read_pressure(self):
2     UT = self.read_raw_temp()
3     UP = self.read_raw_pressure()
4     # Datasheet values for debugging:
5     # UT = 27898
6     # UP = 23843
7     # Calculations below are taken straight from section 3.5 of the
8     # datasheet.
9     # Calculate true temperature coefficient B5.
10    X1 = ((UT - self.cal_AC6) * self.cal_AC5) >> 15
11    X2 = (self.cal_MC << 11) // (X1 + self.cal_MD)
12    B5 = X1 + X2
13    self._logger.debug('B5 = {0}'.format(B5))
14    # Pressure Calculations
15    B6 = B5 - 4000
16    self._logger.debug('B6 = {0}'.format(B6))
```

```

16 X1 = (self.cal_B2 * (B6 * B6) >> 12) >> 11
17 X2 = (self.cal_AC2 * B6) >> 11
18 X3 = X1 + X2
19 B3 = (((self.cal_AC1 * 4 + X3) << self._mode) + 2) // 4
20 self._logger.debug('B3 = {0}'.format(B3))
21 X1 = (self.cal_AC3 * B6) >> 13
22 X2 = (self.cal_B1 * ((B6 * B6) >> 12)) >> 16
23 X3 = ((X1 + X2) + 2) >> 2
24 B4 = (self.cal_AC4 * (X3 + 32768)) >> 15
25 self._logger.debug('B4 = {0}'.format(B4))
26 B7 = (UP - B3) * (50000 >> self._mode)
27 self._logger.debug('B7 = {0}'.format(B7))
28 if B7 < 0x80000000:
29     p = (B7 * 2) // B4
30 else:
31     p = (B7 // B4) * 2
32     X1 = (p >> 8) * (p >> 8)
33     X1 = (X1 * 3038) >> 16
34     X2 = (-7357 * p) >> 16
35     p = p + ((X1 + X2 + 3791) >> 4)
36     self._logger.debug('Pressure {0} Pa'.format(p))
37     return p
38
39 def read_altitude(self, sealevel_pa=101325.0):
40     """Calculates the altitude in meters."""
41     # Calculation taken straight from section 3.6 of the datasheet.
42     pressure = float(self.read_pressure())
43     altitude = 44330.0 * (1.0 - pow(pressure / sealevel_pa, (1.0/5.255)))
44     self._logger.debug('Altitude {0} m'.format(altitude))
45     return altitude
46

```

جمع‌بندی ماژول GY801

در قطعه کد زیر سعی کردیم تا قسمت‌های مختلف ماژول GY801 را در کنار یکدیگر قرار دهیم تا بتوان با استفاده از یک واسط مناسب، توابع دسترسی به ماژول را فراخوانی کرد و داده‌های موردنیاز را از آن خواند.

```

1 #!/usr/bin/python3
2
3 import smbus
4 import time
5 from math import *
6
7 bus = smbus.SMBus(1);          # 0 for R-Pi Rev. 1, 1 for Rev. 2
8
9 # General constants
10 EARTH_GRAVITY_MS2    = 9.80665 # m/s2
11 STANDARD_PRESSURE    = 1013.25 # hPa
12
13 # ADXL345 (accelerometer) constants
14 ADXL345_ADDRESS = 0x53
15

```

```

16 ADXL345_DEVID          = 0x00
17 ADXL345_THRESH_TAP     = 0x1D
18 ADXL345_OFSX           = 0x1E
19 ADXL345_OFSY           = 0x1F
20 ADXL345_OFSZ           = 0x20
21 # Components Offset
22 #The OFSX, OFSY, and OFSZ registers are each eight bits and
23 #offer user-set offset adjustments in twos complement format
24 #with a scale factor of 15.6 mg/LSB (that is, 0x7F = +2 g).
25 # Real Offset : OFS_ x 15.625
26 ADXL345_DUR             = 0x21
27 ADXL345_Latent           = 0x22
28 ADXL345_Window          = 0x23
29 ADXL345_THRESH_ACT      = 0x24
30 ADXL345_THRESH_INACT    = 0x25
31 ADXL345_TIME_INACT      = 0x26
32 ADXL345_ACT_INACT_CTL   = 0x27
33 ADXL345_THRESH_FF       = 0x28
34 ADXL345_TIME_FF         = 0x29
35 ADXL345_TAP_AXES        = 0x2A
36 ADXL345_ACT_TAP_STATUS  = 0x2B
37 ADXL345_BW_RATE         = 0x2C
38 ADXL345_POWER_CTL       = 0x2D
39 ADXL345_INT_ENABLE       = 0x2E
40 ADXL345_INT_MAP          = 0x2F
41 ADXL345_INT_SOURCE       = 0x30
42 ADXL345_DATA_FORMAT      = 0x31
43 # Register 0x31 - Data Format - Read/Write
44 # D7: SELF_TEST D6: SPI D5: INT_INVERT D4: 0 D3: FULL_RES D2: Justify
  # D1-D0: Range
45 # D1-D0 = 00: +/-2G D1-D0 = 01: +/-4G D1-D0 = 10: +/-8G D1-D0 = 11:
  # +/-16G
46 # Range:
47 # FULL_RES=1: 3.9 mG/LSP (0.00390625 G/LSP)
48 # +/-2G,10bit mode: 3.9 mG/LSP
49 # +/-4G,10bit mode: 7.8 mG/LSP
50 # +/-8G,10bit mode: 15.6 mG/LSP
51 # +/-16G,10bit mode: 31.2 mG/LSP
52 ADXL345_DATAX0          = 0x32
53 ADXL345_DATAX1          = 0x33
54 ADXL345_DATAY0          = 0x34
55 ADXL345_DATAY1          = 0x35
56 ADXL345_DATAZ0          = 0x36
57 ADXL345_DATAZ1          = 0x37
58 ADXL345_FIFO_CTL        = 0x38
59 ADXL345_FIFO_STATUS     = 0x39
60
61 ADXL345_SCALE_MULTIPLIER = 0.00390625 # G/LSP
62
63 ADXL345_BW_RATE_3200HZ  = 0x0F
64 ADXL345_BW_RATE_1600HZ  = 0x0E
65 ADXL345_BW_RATE_800HZ   = 0x0D
66 ADXL345_BW_RATE_400HZ   = 0x0C
67 ADXL345_BW_RATE_200HZ   = 0x0B
68 ADXL345_BW_RATE_100HZ   = 0x0A # (default)
69 ADXL345_BW_RATE_50HZ    = 0x09

```

```

70 ADXL345_BW_RATE_25HZ      = 0x08
71
72 ADXL345_RANGE_2G          = 0x00 # +/- 2g (default)
73 ADXL345_RANGE_4G          = 0x01 # +/- 4g
74 ADXL345_RANGE_8G          = 0x02 # +/- 8g
75 ADXL345_RANGE_16G         = 0x03 # +/- 16g
76
77 ADXL345_MEASURE            = 0x08
78
79 #L3G4200D (Gyroscope) constants
80 L3G4200D_ADDRESS          = 0x69
81
82 L3G4200D_WHO_AM_I         = 0x0F
83 L3G4200D_CTRL_REG1        = 0x20
84 L3G4200D_CTRL_REG2        = 0x21
85 L3G4200D_CTRL_REG3        = 0x22
86 L3G4200D_CTRL_REG4        = 0x23
87 # Register 0x23 - Control Register 4 - Read/Write
88 # D7: BDU   D6: BLE D5-D4: FS0-FS1 D3: 0   D2-D1:ST1-ST0 D0: SIM
89 # D5-D4 = 00: +/-2G
90 # Range D5-D4:
91 #   00 +/-250dps : 8.75mdps/LSP
92 #   01 +/-500dps : 17.50mdps/LSP
93 #   10 +/-1000dps : 35mdps/LSP
94 #   11 +/-2000dps : 70mdps/LSP
95 L3G4200D_CTRL_REG5        = 0x24
96 L3G4200D_REFERENCE        = 0x25
97 L3G4200D_OUT_TEMP         = 0x26
98 L3G4200D_STATUS_REG       = 0x27
99 L3G4200D_OUT_X_L          = 0x28
100 L3G4200D_OUT_X_H          = 0x29
101 L3G4200D_OUT_Y_L          = 0x2A
102 L3G4200D_OUT_Y_H          = 0x2B
103 L3G4200D_OUT_Z_L          = 0x2C
104 L3G4200D_OUT_Z_H          = 0x2D
105 L3G4200D_FIFO_CTRL_REG    = 0x2E
106 L3G4200D_FIFO_SRC_REG     = 0x2F
107 L3G4200D_INT1_CFG         = 0x30
108 L3G4200D_INT1_SRC         = 0x31
109 L3G4200D_INT1_TSH_XH      = 0x32
110 L3G4200D_INT1_TSH_XL      = 0x33
111 L3G4200D_INT1_TSH_YH      = 0x34
112 L3G4200D_INT1_TSH_YL      = 0x35
113 L3G4200D_INT1_TSH_ZH      = 0x36
114 L3G4200D_INT1_TSH_ZL      = 0x37
115 L3G4200D_INT1_DURATION    = 0x38
116
117 L3G4200D_RANGE_250         = 0x00 # +/-250dps : 8.75mdps/LSP
118 L3G4200D_RANGE_500         = 0x01 # +/-500dps : 17.50mdps/LSP
119 L3G4200D_RANGE_1000        = 0x02 # +/-1000dps : 35mdps/LSP
120 L3G4200D_RANGE_2000        = 0x03 # +/-2000dps : 70mdps/LSP
121
122 #HMC5883L (Magnetometer) constants
123 HMC5883L_ADDRESS          = 0x1E
124
125 HMC5883L_CRA              = 0x00

```

```

126 HMC5883L_CRB          = 0x01
127 HMC5883L_MR          = 0x02
128 HMC5883L_DO_X_H      = 0x03
129 HMC5883L_DO_X_L      = 0x04
130 HMC5883L_DO_Z_H      = 0x05
131 HMC5883L_DO_Z_L      = 0x06
132 HMC5883L_DO_Y_H      = 0x07
133 HMC5883L_DO_Y_L      = 0x08
134 HMC5883L_SR          = 0x09
135 HMC5883L_IR_A        = 0x0A
136 HMC5883L_IR_B        = 0x0B
137 HMC5883L_IR_C        = 0x0C
138
139 #BMP180 (Barometer) constants
140 BMP180_ADDRESS        = 0x77
141 BMP180_AC1            = 0xAA
142 BMP180_AC2            = 0xAC
143 BMP180_AC3            = 0xAE
144 BMP180_AC4            = 0xB0
145 BMP180_AC5            = 0xB2
146 BMP180_AC6            = 0xB4
147 BMP180_B1             = 0xB6
148 BMP180_B2             = 0xB8
149 BMP180_MB             = 0xBA
150 BMP180_MC             = 0xBC
151 BMP180_MD             = 0xBE
152
153
154 class IMU(object):
155
156     def write_byte(self,adr, value):
157         bus.write_byte_data(self.ADDRESS, adr, value)
158
159     def read_byte(self,adr):
160         return bus.read_byte_data(self.ADDRESS, adr)
161
162     def read_word(self,adr,rf=1):
163         # rf=1 Little Endian Format, rf=0 Big Endian Format
164         if (rf == 1):
165             low = self.read_byte(adr)
166             high = self.read_byte(adr+1)
167         else:
168             high = self.read_byte(adr)
169             low = self.read_byte(adr+1)
170         val = (high << 8) + low
171         return val
172
173     def read_word_2c(self,adr,rf=1):
174         val = self.read_word(adr,rf)
175         if(val & (1 << 16 - 1)):
176             return val - (1<<16)
177         else:
178             return val
179
180 class gy801(object):
181     def __init__(self) :

```

```

182     self.accel = ADXL345()
183     self.gyro = L3G4200D()
184     self.compass = HMC5883L()
185     self.baro = BMP180()
186
187
188 class ADXL345(IMU):
189
190     ADDRESS = ADXL345_ADDRESS
191
192     def __init__(self) :
193         #Class Properties
194         self.Xoffset = 0x00
195         self.Yoffset = 0x00
196         self.Zoffset = 0x00
197         self.Xraw = 0.0
198         self.Yraw = 0.0
199         self.Zraw = 0.0
200         self.Xg = 0.0
201         self.Yg = 0.0
202         self.Zg = 0.0
203         self.X = 0.0
204         self.Y = 0.0
205         self.Z = 0.0
206         self.df_value = 0b00001000 # Self test disabled, 4-wire interface
207                                     # Full resolution, Range = +/-2g
208         self.Xcalibr = ADXL345_SCALE_MULTIPLIER
209         self.Ycalibr = ADXL345_SCALE_MULTIPLIER
210         self.Zcalibr = ADXL345_SCALE_MULTIPLIER
211
212         self.write_byte(ADXL345_BW_RATE, ADXL345_BW_RATE_100HZ) # Normal
mode, Output data rate = 100 Hz
213         self.write_byte(ADXL345_POWER_CTL, ADXL345_MEASURE) # Auto Sleep
disable
214         self.write_byte(ADXL345_DATA_FORMAT, self.df_value)
215
216         # RAW readings in LPS
217         def getRawX(self) :
218             self.X_raw = self.read_word_2c(ADXL345_DATA_X0)
219             return self.X_raw
220
221         def getRawY(self) :
222             self.Yraw = self.read_word_2c(ADXL345_DATA_Y0)
223             return self.Yraw
224
225         def getRawZ(self) :
226             self.Zraw = self.read_word_2c(ADXL345_DATA_Z0)
227             return self.Zraw
228
229         # G related readings in g
230         def getXg(self,plf = 1.0) :
231             self.Xg = (self.getRawX() * self.Xcalibr + self.Xoffset) * plf +
(1.0 - plf) * self.Xg
232             return self.Xg
233
234         def getYg(self,plf = 1.0) :

```



```

235         self.Yg = (self.getRawY() * self.Ycalibr + self.Yoffset) * plf +
(1.0 - plf) * self.Yg
236         return self.Yg
237
238     def getZg(self,plf = 1.0) :
239         self.Zg = (self.getRawZ() * self.Zcalibr + self.Zoffset) * plf +
(1.0 - plf) * self.Zg
240         return self.Zg
241
242     # Absolute reading in m/s2
243     def getX(self,plf = 1.0) :
244         self.X = self.getXg(plf) * EARTH_GRAVITY_MS2
245         return self.X
246
247     def getY(self,plf = 1.0) :
248         self.Y = self.getYg(plf) * EARTH_GRAVITY_MS2
249         return self.Y
250
251     def getZ(self,plf = 1.0) :
252         self.Z = self.getZg(plf) * EARTH_GRAVITY_MS2
253         return self.Z
254
255     def getPitch(self) :
256         aX = self.getXg()
257         aY = self.getYg()
258         aZ = self.getZg()
259         self.pitch = atan2(aX,sqrt(aY*aY+aZ*aZ)) * 180.0/pi
260         return self.pitch
261
262     def getRoll(self) :
263         aX = self.getXg()
264         aY = self.getYg()
265         aZ = self.getZg()
266         self.roll = atan2(aY,(sqrt(aX*aX+aZ*aZ))) * 180.0/pi
267         return self.roll
268
269 class L3G4200D(IMU):
270
271     ADDRESS = L3G4200D_ADDRESS
272
273     def __init__(self) :
274         #Class Properties
275         self.Xraw = 0.0
276         self.Yraw = 0.0
277         self.Zraw = 0.0
278         self.X = 0.0
279         self.Y = 0.0
280         self.Z = 0.0
281         self.Xangle = 0.0
282         self.Yangle = 0.0
283         self.Zangle = 0.0
284         self.gain_std = 0.00875 # dps/digit
285         self.t0x = None
286         self.t0y = None
287         self.t0z = None
288

```

```

289         self.write_byte(L3G4200D_CTRL_REG1, 0x0F)    # 0x0F(15) Normal mode
, X, Y, Z-Axis enabled 0xB0
290         self.write_byte(L3G4200D_CTRL_REG4, 0x80)    # 0x30(48) Block non
continous update, Data LSB at lower address
291                                     # FSR 250dps, Self test disabled,
4-wire interface
292         #write(L3G4200D_CTRL_REG4, 0x30)    # 0x30(48) Continuous update,
Data LSB at lower address
293                                     ## FSR 2000dps, Self test disabled,
4-wire interface
294         self.setCalibration()
295
296     def setCalibration(self) :
297         gyr_r = self.read_byte(L3G4200D_CTRL_REG4)
298
299         self.gain = 2 ** ( gyr_r & 48 >> 4) * self.gain_std
300
301     def getRawX(self):
302         self.Xraw = self.read_word_2c(L3G4200D_OUT_X_L)
303         return self.Xraw
304
305     def getRawY(self):
306         self.Yraw = self.read_word_2c(L3G4200D_OUT_Y_L)
307         return self.Yraw
308
309     def getRawZ(self):
310         self.Zraw = self.read_word_2c(L3G4200D_OUT_Z_L)
311         return self.Zraw
312
313     def getX(self,plf = 1.0):
314         self.X = ( self.getRawX() * self.gain ) * plf + (1.0 - plf) * self.
X
315         return self.X
316
317     def getY(self,plf = 1.0):
318         self.Y = ( self.getRawY() * self.gain ) * plf + (1.0 - plf) * self.
Y
319         return self.Y
320
321     def getZ(self,plf = 1.0):
322         self.Z = ( self.getRawZ() * self.gain ) * plf + (1.0 - plf) * self.
Z
323         return self.Z
324
325     def getXangle(self,plf = 1.0) :
326         if self.t0x is None : self.t0x = time.time()
327         t1x = time.time()
328         LP = t1x - self.t0x
329         self.t0x = t1x
330         self.Xangle += self.getX(plf) * LP
331         return self.Xangle
332
333     def getYangle(self,plf = 1.0) :
334         if self.t0y is None : self.t0y = time.time()
335         t1y = time.time()
336         LP = t1y - self.t0y

```

```

337     self.t0y = t1y
338     self.Yangle += self.getY(plf) * LP
339     return self.Yangle
340
341     def getZangle(self,plf = 1.0) :
342         if self.t0z is None : self.t0z = time.time()
343         t1z = time.time()
344         LP = t1z - self.t0z
345         self.t0z = t1z
346         self.Zangle += self.getZ(plf) * LP
347         return self.Zangle
348
349 class HMC5883L(IMU):
350
351     ADDRESS = HMC5883L_ADDRESS
352
353     def __init__(self) :
354         #Class Properties
355         self.X = None
356         self.Y = None
357         self.Z = None
358         self.angle = None
359         self.Xoffset = 0.0
360         self.Yoffset = 0.0
361         self.Zoffset = 0.0
362         self.angle_offset = 0.0
363
364         self.scale = 0.92
365
366         self.write_byte(HMC5883L_CRA, 0b01110000)    # Set to 8 samples @ 15
Hz
367         self.write_byte(HMC5883L_CRB, 0b00100000)    # 1.3 gain LSb / Gauss
1090 (default)
368         self.write_byte(HMC5883L_MR, 0b00000000)    # Continuous sampling
369
370     def getX(self):
371         self.X = (self.read_word_2c(HMC5883L_DO_X_H) - self.Xoffset) * self
.scale
372         return self.X
373
374     def getY(self):
375         self.Y = (self.read_word_2c(HMC5883L_DO_Y_H) - self.Yoffset) * self
.scale
376         return self.Y
377
378     def getZ(self):
379         self.Z = (self.read_word_2c(HMC5883L_DO_Z_H) - self.Zoffset) * self
.scale
380         return self.Z
381
382     def getAngle(self):
383         bearing = degrees(atan2(self.getY(), self.getX())) + self.
angle_offset
384         if (bearing < 0):
385             bearing += 360
386         bearing += self.angle_offset

```

```

387         if (bearing < 0):
388             bearing += 360
389         if (bearing > 360):
390             bearing -= 360
391         self.angle = bearing
392         return self.angle
393
394 class BMP180(IMU):
395
396     ADDRESS = BMP180_ADDRESS
397
398     def __init__(self) :
399         #Class Properties
400         self.tempC = None
401         self.tempF = None
402         self.press = None
403         self.altitude = None
404
405         self.oversampling = 3          # 0..3
406
407         self._read_calibratio_params()
408
409     def _read_calibratio_params(self) :
410         self.ac1_val = self.read_word_2c(BMP180_AC1,0)
411         self.ac2_val = self.read_word_2c(BMP180_AC2,0)
412         self.ac3_val = self.read_word_2c(BMP180_AC3,0)
413         self.ac4_val = self.read_word(BMP180_AC4,0)
414         self.ac5_val = self.read_word(BMP180_AC5,0)
415         self.ac6_val = self.read_word(BMP180_AC6,0)
416         self.b1_val = self.read_word_2c(BMP180_B1,0)
417         self.b2_val = self.read_word_2c(BMP180_B2,0)
418         self.mc_val = self.read_word_2c(BMP180_MC,0)
419         self.md_val = self.read_word_2c(BMP180_MD,0)
420
421     def getTempC(self) :
422
423         # print ("Calculating temperature...")
424         self.write_byte(0xF4, 0x2E)
425         time.sleep(0.005)
426
427         ut = self.read_word(0xF6,0)
428
429         x1 = ((ut - self.ac6_val) * self.ac5_val) >> 15
430         x2 = (self.mc_val << 11) // (x1 + self.md_val)
431         b5 = x1 + x2
432         self.tempC = ((b5 + 8) >> 4) / 10.0
433
434         return self.tempC
435
436     def getTempF(self) :
437         #print ("Calculating temperature (Fahrenheit)...")
438         self.tempF = self.getTempC() * 1.8 + 32
439
440         return self.tempF
441
442     def getPress(self) :

```

```

443
444     # print ("Calculating temperature...")
445     self.write_byte(0xF4, 0x2E)
446     time.sleep(0.005)
447
448     ut = self.read_word(0xF6,0)
449
450     x1 = ((ut - self.ac6_val) * self.ac5_val) >> 15
451     x2 = (self.mc_val << 11) // (x1 + self.md_val)
452     b5 = x1 + x2
453
454     #print ("Calculating pressure...")
455     self.write_byte(0xF4, 0x34 + (self.oversampling << 6))
456     time.sleep(0.04)
457
458     msb = self.read_byte(0xF6)
459     lsb = self.read_byte(0xF7)
460     xsb = self.read_byte(0xF8)
461
462     up = ((msb << 16) + (lsb << 8) + xsb) >> (8 - self.oversampling)
463
464     b6 = b5 - 4000
465     b62 = b6 * b6 >> 12
466     x1 = (self.b2_val * b62) >> 11
467     x2 = self.ac2_val * b6 >> 11
468     x3 = x1 + x2
469     b3 = (((self.ac1_val * 4 + x3) << self.oversampling) + 2) >> 2
470
471     x1 = self.ac3_val * b6 >> 13
472     x2 = (self.b1_val * b62) >> 16
473     x3 = ((x1 + x2) + 2) >> 2
474     b4 = (self.ac4_val * (x3 + 32768)) >> 15
475     b7 = (up - b3) * (50000 >> self.oversampling)
476
477     press = (b7 * 2) // b4
478     #press = (b7 / b4) * 2
479
480     x1 = (press >> 8) * (press >> 8)
481     x1 = (x1 * 3038) >> 16
482     x2 = (-7357 * press) >> 16
483     self.press = ( press+ ((x1 + x2 + 3791) >> 4) ) / 100.0
484
485     return self.press
486
487     def getAltitude(self) :
488         # print ("Calculating altitude...")
489         self.altitude = 44330 * (1 - ((self.getPress() / STANDARD_PRESSURE)
490         ** 0.1903))
491         return self.altitude
492
493 if __name__ == "__main__":
494     # if run directly we'll just create an instance of the class and output
495     # the current readings
496
497     sensors = gy801()
498     adxl345 = sensors.accel

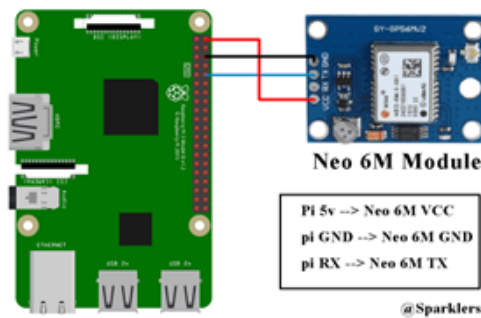
```

```

498
499 print ("\033[1;34;40mADXL345 on address 0x%x:" % (ADXL345_ADDRESS))
500 print ("    x = %.3f m/s2" % ( adxl345.getX() ))
501 print ("    y = %.3f m/s2" % ( adxl345.getY() ))
502 print ("    z = %.3f m/s2" % ( adxl345.getZ() ))
503 print ("    x = %.3fG" % ( adxl345.Xg ))
504 print ("    y = %.3fG" % ( adxl345.Yg ))
505 print ("    z = %.3fG" % ( adxl345.Zg ))
506 print ("    x = %.3f" % ( adxl345.Xraw ))
507 print ("    y = %.3f" % ( adxl345.Yraw ))
508 print ("    z = %.3f" % ( adxl345.Zraw ))
509 print ("    pitch = %.3f" % ( adxl345.getPitch() ))
510 print ("    roll = %.3f" % ( adxl345.getRoll() ))
511
512 gyro = sensors.gyro
513
514 gyro.getXangle()
515 gyro.getYangle()
516 gyro.getZangle()
517
518 print ("\033[1;33;40mL3G4200D on address 0x%x:" % (L3G4200D_ADDRESS))
519 print ("    Xangle = %.3f deg" % ( gyro.getXangle() ))
520 print ("    Yangle = %.3f deg" % ( gyro.getYangle() ))
521 print ("    Zangle = %.3f deg" % ( gyro.getZangle() ))
522
523 print ("    Xangle = %.3f" % ( gyro.getX() ))
524 print ("    Yangle = %.3f" % ( gyro.getY() ))
525 print ("    Zangle = %.3f" % ( gyro.getZ() ))
526
527 print ("    Xangle = %.3f raw" % ( gyro.getRawX() ))
528 print ("    Yangle = %.3f raw" % ( gyro.getRawY() ))
529 print ("    Zangle = %.3f raw" % ( gyro.getRawZ() ))
530
531 compass = sensors.compass
532
533 print ("\033[1;32;40mHMC5883L on address 0x%x:" % (HMC5883L_ADDRESS))
534 print ("    X = %.3f " % ( compass.getX() ))
535 print ("    Y = %.3f " % ( compass.getY() ))
536 print ("    Z = %.3f " % ( compass.getZ() ))
537 print ("    Angle = %.3f deg" % ( compass.getAngle() ))
538
539 barometer = sensors.baro
540
541 tempC = barometer.getTempC()
542 tempF = barometer.getTempF()
543 press = barometer.getPress()
544 altitude = barometer.getAltitude()
545
546 print ("\033[1;31;40mBMP180 on address 0x%x:" % (BMP180_ADDRESS))
547 print ("    Temp: %f C (%f F)" %(tempC,tempF))
548 print ("    Press: %f (hPa)" %(press))
549 print ("    Altitude: %f m s.l.m" %(altitude))
550 print ("\033[0m")

```

اتصال GPS به رزبری

شکل ۱۱: اتصال GPS به Raspberry

Pin On Raspberry	Pin on GPS
Raspberry pi 5V	Neo 6M VCC
Raspberry pi GND	Neo 6M GND
Raspberry pi TX	Neo 6M RX
Raspberry pi RX	Neo 6M TX

حال برای شناساندن ماژول به رزبری خطوط زیر را به فایل `/boot/config` سیستم عامل اضافه می کنیم.

```
$ sudo nano /boot/config.txt
```

```
dtoverlay=spi=on
```

```
dtoverlay=pi3-disable-bt
```

```
core_freq=250
```

```
enable_uart=1
```

```
force_turbo=1
```

سپس خط زیر را در فایل `/boot/cmdline.txt` جایگزین می کنیم.

```
dwc_otg.lpm_enable=0 console=tty1 root=/dev/mmcblk0p2 rootfstype=ext4 elevator=deadline fsck.repair=yes rootwait quiet splash plymouth.ignore-serial-consoles
```

سپس سیستم را reboot می کنیم.

سپس از طریق دستورات زیر، خروجی سریال `tty0AMA0` را غیرفعال می کنیم تا بتوانیم از طریق کد پایتون با آن ارتباط

برقرار کنیم.

```
$ sudo systemctl stop serial-getty@ttyAMA0.service $ sudo systemctl disable serial-getty@ttyAMA0.service
```

حال با استفاده از قطعه کد زیر می‌توانیم نتایج را از GPS دریافت کنیم. دقت بفرمایید که این GPS در محیط‌های سرپوشیده عمل نخواهد کرد.

این کد در هر مرحله ورودی سریال را می‌خواند و اگر سرآیند آن نمایان‌گر دیتای GPS بود، آن پیام را parse می‌کند و درخت نحوی آن را می‌سازد و در نهایت طول و عرض جغرافیایی آن را می‌خواند.

```
1 import serial
2 import time
3 import string
4 import pynmea2
5
6 while True:
7     port="/dev/ttyAMA0"
8     ser=serial.Serial(port, baudrate=9600, timeout=0.5)
9     dataout = pynmea2.NMEAStreamReader()
10    newdata=ser.readline()
11
12    if newdata[0:6] == "$GPRMC":
13        newmsg=pynmea2.parse(newdata)
14        lat=newmsg.latitude
15        lng=newmsg.longitude
16        gps = "Latitude=" + str(lat) + "and Longitude=" + str(lng)
17        print(gps)
```

```
1 Latitude=35.7035515and Longitude=51.35109466666667
2 Latitude=35.7035545and Longitude=51.3510985
```

تخمین مکان

گام‌های الگوریتم عبارت است از

۱. در ابتدا می‌بایست شتاب‌سنج را در یک موقعیت مکانی و جهتی مشخص که آن را می‌دانیم قرار داد.

۲. داده‌ها را از شتاب‌سنج می‌خوانیم.

۳. در این گام با استفاده از یکی از الگوریتم‌هایی که در ادامه مطرح می‌شود جهت (orientation) را بدست می‌آوریم. جهت را به فرم quaternion نمایش می‌دهیم. پس از پایان الگوریتم درباره‌ی quaternion توضیحاتی داده خواهد شد.

۴. با استفاده از جهت فعلی بدست آمده یک ماتریس چرخش می‌سازیم (rotation). (این ماتریس مبدا داده‌های شتاب‌سنج را که نسبت به خود این دستگاه هستند را به مبدا دنیای حقیقی (۳ محور مکان) تبدیل می‌کند. در فرمول

زیر R همان ماتریس چرخش است که در شتابی که از دستگاه خوانده می‌شود ضرب می‌شود. سمت چپ تساوی نیز شتاب‌های خوانده شده از دستگاه در دستگاه مختصات مبدا است.

۵. با استفاده از انتگرال گیری روی داده‌های تبدیل شده سرعت دستگاه را بدست می‌آوریم.

۶. دوباره با استفاده از انتگرال گیری روی سرعت بدست آمده شتاب دستگاه را بدست می‌آوریم.

۷. برو به گام ۲

الگوریتم فوق ساده‌ترین راه استفاده از خروجی شتاب‌سنج برای بدست آوردن مکان است. با این حال، همه سنسورها دارای سوگیری هستند، بنابراین وقتی خروجی محاسبه می‌شود، در تخمین‌های سرعت، موقعیت و جهت‌گیری ممکن است دچار خطا شویم (زیرا آنها تخمین هستند و اندازه‌گیری نیستند). به طور خاص در گام تخمین برای محاسبه جهت‌گیری روش‌های گوناگونی وجود دارد اما پایه تمامی آنها بدست آوردن سرعت‌های زاویه‌ای است. الگوریتم‌های مختلف سعی دارند تا با استفاده از پارامترهای دیگر که شتاب‌سنج خروجی می‌دهد به اصلاح خطاهای موجود در محاسبه این سرعت‌های زاویه‌ای بپردازند. برای مثال، فیلتر Madgwick در تخمین جهت‌گیری بهتر از انتگرال گیری از خروجی شتاب‌سنج عمل می‌کند، زیرا فیلتر Madgwick از خروجی بردار جاذبه‌های شتاب‌سنج برای حذف خطاهای محاسبه جهت استفاده می‌کند. در این گزارش ما از الگوریتم Madgwick استفاده می‌کنیم و در قسمت‌های بعد پروژه به بررسی الگوریتم‌های Mahony و Extended Kalman Filter و انتگرال‌گیری می‌پردازیم.

در گام ۱۳ الگوریتم هدف محاسبه جهت‌گیری در فرمت چهارگانه^{۱۱} است. چهارگانه‌های واحد، یک نماد ریاضی مناسب برای نمایش جهت‌گیری‌های فضایی و چرخش عناصر در فضای سه بعدی ارائه می‌دهند. به طور خاص، آنها اطلاعات مربوط به یک چرخش محور-زاویه حول یک محور دلخواه را رمزگذاری می‌کنند. هنگامی که برای نشان دادن یک جهت (چرخش نسبت به یک سیستم مختصات مرجع) استفاده می‌شود، به آنها چهارتایی جهت یا چهارتایی نگرش می‌گویند.

در فضای سه بعدی، طبق قضیه چرخش اوایلر، هر چرخش یا دنباله‌ای از چرخش یک جسم صلب یا سیستم مختصات حول یک نقطه ثابت، معادل یک چرخش منفرد در یک زاویه معین در مورد یک نقطه ثابت است. محور (به نام محور اوایلر) که از نقطه ثابت می‌گذرد. محور اوایلر معمولاً با یک بردار واحد نشان داده می‌شود. بنابراین، هر چرخش در سه بعدی را می‌توان به صورت ترکیبی از یک بردار u و یک اسکالر نشان داد.

چهارگانه‌ها راه ساده‌ای را برای رمزگذاری این نمایش محور-زاویه در چهار عدد ارائه می‌دهند و می‌توان از آنها برای اعمال (محاسبه) چرخش متناظر به بردار موقعیت (x, y, z) استفاده کرد که نشان دهنده یک نقطه نسبت به مبدا در فضای سه بعدی است.

نسخه اولیه کد عبارت است از

---

^{۱۱} quaternion

```

1 import time
2 from math import radians
3
4 import numpy as np
5 import quaternion
6 from ahrs.filters import Madgwick
7 from magno_gy import gy801
8
9
10 sensors = gy801()
11 gyro = sensors.gyro
12 accel = sensors.accel
13 compass = sensors.compass
14 barometer = sensors.baro
15
16 def read_accel():
17     return accel.getX(), accel.getY(), accel.getZ()
18
19 def read_gyro():
20     return radians(gyro.getX()), radians(gyro.getY()), radians(gyro.getZ())
21
22 def read_magnet():
23     return compass.getX(), compass.getY(), compass.getZ()
24
25 madgwick_wo_magnet = Madgwick()
26 madgwick_w_magnet = Madgwick()
27 Q_w_magnet = [1., 0., 0., 0.]
28
29 t = 0
30 v_wo = np.array([0., 0., 0.])
31 v_w = np.array([0., 0., 0.])
32
33 x_wo = np.array([0., 0., 0.])
34 x_w = np.array([0., 0., 0.])
35
36
37 def calcualte_rotation_matrix(Q):
38     np_quaternion = np.quaternion(Q[0], Q[1], Q[2], Q[3])
39     return quaternion.as_rotation_matrix(np_quaternion)
40
41 class IMUData:
42     def __init__(self, gyr, acc, mag) -> None:
43         self.gyr = gyr
44         self.acc = acc
45         self.mag = mag
46
47 def get_imu_data() -> IMUData:
48     acc = read_accel()
49     gyr = read_gyro()
50     mag = read_magnet()
51
52     return IMUData(gyr, acc, mag)
53
54 class AccelartionCalculator:
55     def __init__(self):
56         self.q_prev = [1., 0., 0., 0.]

```

```

57
58     def get_q(self, imu_data: IMUData, dt):
59         pass
60
61     def get_acceleration(self, imu_data: IMUData, dt, a0=np.array([0, 0,
62 0])):
63         q = self.get_q(imu_data, dt)
64         rotation_matrix = calcualte_rotation_matrix(q)
65         a = np.dot(rotation_matrix, imu_data.acc) - a0
66
67         self.q_prev = q
68         return a
69
70 class AccelartionCalculatorWithoutMagnet(AccelartionCalculator):
71     def get_q(self, imu_data: IMUData, dt):
72         q = madgwick_w_magnet.updateIMU(self.q_prev, gyr=imu_data.gyr, acc=
73 imu_data.acc, dt=dt)
74         return q
75
76 class AccelartionCalculatorWithMagnet(AccelartionCalculator):
77     def get_q(self, imu_data: IMUData, dt):
78         q = madgwick_w_magnet.updateMARG(self.q_prev, gyr=imu_data.gyr, acc
79 =imu_data.acc, mag=imu_data.mag, dt=dt)
80         return q
81
82 a_calculator_w = AccelartionCalculatorWithMagnet()
83 a_calculator_wo = AccelartionCalculatorWithoutMagnet()
84
85 prev_time = time.time()
86 imu_data = get_imu_data()
87 dt = time.time() - prev_time
88 prev_time = time.time()
89 a0_w = a_calculator_w.get_acceleration(imu_data, dt)
90 a0_wo = a_calculator_wo.get_acceleration(imu_data, dt)
91
92 prev_time = time.time()
93 while True:
94     t += 1
95     curr_time = time.time()
96     dt = curr_time - prev_time
97     prev_time = curr_time
98     imu_data = get_imu_data()
99
100     a_wo = a_calculator_wo.get_acceleration(imu_data, dt, a0=a0_wo)
101     a_w = a_calculator_w.get_acceleration(imu_data, dt, a0=a0_w)
102
103     v_wo += a_wo * dt
104     v_w += a_w * dt
105
106     x_wo += v_wo * dt
107     x_w += v_w * dt
108
109     if t % 100 == 0:
110         print(f'acceleration without magnometer:\t\t{a_wo}')

```

```

110 print(f'acceleration with magnometer:\t\t{a_w}')
111 print('*'*30)
112 print(f'veLOCITY without magnometer:\t\t{v_wo}')
113 print(f'veLOCITY with magnometer:\t\t{v_w}')
114 print('*'*30)
115 print(f'location without magnometer:\t\t{x_wo}')
116 print(f'location with magnometer:\t\t{x_w}')
117
118 print('\n'*4)

```

فیلتر جهت مجویک^{۱۲}

الگوریتم مجویک که توسط سباستین مجویک ارائه شده است، برای ژيروسکوپ و شتابسنج‌های سه محوره قابل اعمال است.

این فیلتر از یک نمایش چهارگانه جهت برای توصیف ماهیت جهت‌گیری‌ها در فضای سه بعدی استفاده می‌کند و مشمول تکنیکی‌های مرتبط با نمایش زاویه اویلر نمی‌شود و اجازه می‌دهد تا داده‌های شتابسنج و مغناطیس‌سنج در یک الگوریتم گرادیان-نزولی به صورت تحلیلی مشتق‌شده و بهینه‌شده برای محاسبه جهت خطای اندازه‌گیری ژيروسکوپ استفاده شوند. جنبه‌های خلافتانه این فیلتر عبارتند از

۱. یک پارامتر منفرد قابل تنظیم که توسط ویژگی‌های سیستم‌های قابل مشاهده تعریف می‌شود.
۲. یک الگوریتم گرادیان نزولی که به صورت تحلیلی مشتق‌شده و بهینه‌شده است که عملکرد را در نرخ نمونه‌برداری پایین ممکن می‌سازد.
۳. الگوریتم جبران اعوجاج مغناطیسی آنالین
۴. جبران رانش سوگیری ژيروسکوپ

توجه کنید که سوگیری زمین نسبت به سنسور را اگر یک بردار چهار بعدی $\mathbf{q}_{\omega,t} = \begin{bmatrix} q_w & q_x & q_y & q_z \end{bmatrix}$ در زمان t در نظر بگیریم، می‌توانیم با استفاده از دادگان زاویه‌ای $\omega = \begin{bmatrix} \cdot & \omega_x & \omega_y & \omega_z \end{bmatrix}$ بدست آمده در بازه زمانی Δt و انتگرال گیری نسبت به مشتق $\dot{\mathbf{q}}_t = \frac{1}{\tau} \mathbf{q}_{t-1} \omega_t$ عبارت

$$\begin{aligned}
 \mathbf{q}_{\omega,t} &= \mathbf{q}_{t-1} + \dot{\mathbf{q}}_{\omega,t} \Delta t \\
 &= \mathbf{q}_{t-1} + \frac{1}{\tau} (\mathbf{q}_{t-1}^S \omega_t) \Delta t
 \end{aligned}$$

---

^{۱۲} Madgwick Orientation Filter

مقادیر آنها را بدست آوریم.

اگر فرض کنیم که زمین یک مرجع ثابت باشد که ${}^E\mathbf{d} = \begin{bmatrix} \cdot & d_x & d_y & d_z \end{bmatrix}$ و سرعت نسبت به آن به صورت ${}^S\mathbf{s} = \begin{bmatrix} \cdot & s_x & s_y & s_z \end{bmatrix}$ اندازه گیری شود، می توانیم تابع هدف را به صورت

$$\begin{aligned} f(\mathbf{q}, {}^E\mathbf{d}, {}^S\mathbf{s}) &= \mathbf{q}^* {}^E\mathbf{d} \mathbf{q} - {}^S\mathbf{s} \\ &= \begin{bmatrix} 2d_x(\frac{1}{\gamma} - q_y^x q_z^x) + 2d_y(q_w q_z + q_x q_y) + 2d_z(q_x q_z - q_w q_y) - s_x \\ 2d_x(q_x q_y - q_w q_z) + 2d_y(\frac{1}{\gamma} - q_x^x q_z^x) + 2d_z(q_w q_x + q_y q_z) - s_y \\ 2d_x(q_w q_y + q_x q_z) + 2d_y(q_y q_z - q_w q_x) + 2d_z(\frac{1}{\gamma} - q_x^x q_y^x) - s_z \end{bmatrix} \end{aligned}$$

بنویسیم به نحوی که جواب مساله با کمینه سازی این تابع حاصل آید. برای کمینه سازی این جواب از الگوریتم گرادیان-نزولی استفاده می کنیم.

روش ماهونی^{۱۳}

این روش توسط رابرت ماهونی در سال ۲۰۰۸ معرفی شد. فرض این روش بر این است که ژيروسکوپ سرعت زاویه ای را در یک چارچون ثابت با خطای نویزی μ بدست می آورد.

$$\Omega_y = \Omega + b + \mu \in R^3$$

یک شتابسنج آرمانی سرعت را در چارچوبی که شتاب گرانش سمت پایین آن باشد اندازه می گیرد. اما در شرایط حقیقی، الزامی برای اینکه محورهای ژيروسکوپ هم راستا با محور های زمینی باشند وجود ندارد. بنابراین مقدار خروجی این فیلتر برابر خواهد بود با

$$\mathbf{a} = \mathbf{R}^T(\dot{\mathbf{v}} - \mathbf{g}) + \mathbf{b}_a + \mu_a$$

که در آن g شتاب جاذبه زمین است.

همچنین برای سادگی محاسبات می توانیم مقادیر را نرمالایز کنیم.

$$\mathbf{v}_a = \frac{\mathbf{a}}{|\mathbf{a}|} \approx -\mathbf{R}^T e_r$$

---

^{۱۳} Mahoni Method

$$e_{\mathfrak{r}} = \frac{\mathbf{g}_{\cdot}}{|\mathbf{g}_{\cdot}|} = \begin{bmatrix} \cdot & \cdot & \mathfrak{r} \end{bmatrix}^T$$

توجه کنید که میدان مغناطیسی را از طریق رابطه زیر با توجه به ماتریس دوران می‌توانیم بدست آوریم.

$$\mathbf{m} = \mathbf{R}^T \mathbf{h} + \mathbf{B}_m + \mu_b$$

به صورت مشابه نرمال‌سازی را انجام می‌دهیم.

$$\mathbf{v}_m = \frac{\mathbf{m}}{|\mathbf{m}|}$$

حال با استفاده از مقادیر فوق سعی می‌کنیم تا ماتریس دوران را تخمین بزنیم.

$$\mathbf{R} \approx \mathbf{R}_y = \arg \min_{\mathbf{R} \in SO(\mathfrak{r})} (\lambda_{\mathfrak{r}} |e_{\mathfrak{r}} - \mathbf{R} \mathbf{v}_a|^{\mathfrak{r}} + \lambda_{\mathfrak{r}} |\mathbf{v}_m^* - \mathbf{R} \mathbf{v}_m|^{\mathfrak{r}})$$

که ضرایب در آن با توجه به اطمینان به خروجی سنسورها انتخاب خواهند شد.

دو درجه آزادی که برای ماتریس دوران در نظر گرفته شده است با توجه به غلطش و جهت که از شتاب‌سنج و قطب‌نما

بدست می‌آید حل می‌شود.

در نظر بگیرید که که

$$\dot{\mathbf{R}} = \mathbf{R}[\Omega]_{\times}$$

$$\Omega = \begin{bmatrix} \Omega_X & \Omega_Y & \Omega_Z \end{bmatrix}^T$$

$$[\Omega]_{\times} = \begin{bmatrix} \cdot & -\Omega_Z & \Omega_Y \\ \Omega_Z & \cdot & -\Omega_X \\ -\Omega_Y & \Omega_X & \cdot \end{bmatrix}$$

توجه کنید که خواهیم داشت

$$[\Omega] \times \Omega = \Omega$$

بنابراین فرم کینماتیک برابر خواهد شد با

$$\dot{\mathbf{q}} = \frac{1}{r} \mathbf{q} \mathbf{p}(\Omega)$$

که در آن $\mathbf{q} = \begin{pmatrix} q_w & \mathbf{q}_v \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} q_w & q_x & q_y & q_z \end{pmatrix}$ چارگانه یکانی است و $\mathbf{p}(\Omega) = \begin{pmatrix} \cdot & \Omega_X & \Omega_Y & \Omega_Z \end{pmatrix}$ چهارگانه متناظر با سرعت زاویه‌ای خواهد بود.

فیلتر کالمن توسعه یافته^{۱۴}

Filter Kalman Extended یکی از پرکاربردترین الگوریتم‌های جهان است و از آن برای محاسبه جهت به فرمت چهارگانه با مشاهدات ژيروسکوپ‌های سه محوری، شتاب‌سنج‌ها و مغناطیس‌سنج‌ها استفاده می‌شود. در این روش حالت سیستم که با حرف x نمایش داده می‌شود، تابع خطی حالت قبلی است و مقادیری که در هر مرحله بدست می‌آید تابع حالت است که با استفاده از روابط زیر حاصل می‌آیند.

$$\mathbf{x}_t = \mathbf{F} \mathbf{x}_{t-1} + \mathbf{w}_x$$

$$\mathbf{z}_t = \mathbf{H} \mathbf{x}_t + \mathbf{w}_z$$

در روابط بالا x و z به ترتیب حالت سیستم و خروجی سیستم هستند و w_x و w_z نویز فرآیند و اندازه گیری هستند که از توزیع طبیعی بدست می‌آیند و F ماتریس انتقال و H نیز ماتریس مدل کننده اندازه است. با استفاده از مدل‌های خطی متعددی از جمله مدل زیر با ماتریس‌های ثابت A و L می‌توان مدل‌سازی را انجام داد.

$$\dot{\mathbf{x}}_t = \frac{d\mathbf{x}_t}{dt} = \mathbf{A} \mathbf{x}_t + \mathbf{L} \mathbf{w}_t$$

با استفاده از فرم نمایی ماتریس می‌توانیم ماتریس F را به صورت زیر بدست آوریم.

$$\mathbf{F} = e^{\mathbf{A}\Delta t} = \mathbf{I} + \mathbf{A}\Delta t + \frac{(\mathbf{A}\Delta t)^2}{2!} + \frac{(\mathbf{A}\Delta t)^3}{3!} + \dots = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{(\mathbf{A}\Delta t)^k}{k!}$$

Extended Kalman Filter^{۱۴}

روش کالمن روشی است که در سال ۱۹۶۰ برای تبدیل معادلات دیفرانسیل به فرم ماتریسی و در نتیجه آن به فرم بازگشتی است. این روش از دو بخش تشکیل شده است. بخش اول که پیش‌بینی را با توجه توجه به حالت فعلی انجام می‌دهد و بخش تصحیح که در آن تخمین اصلی انجام می‌شود.

$$\begin{aligned}\hat{\mathbf{x}}_t &= \mathbf{F}\mathbf{x}_{t-1} + \mathbf{B}\mathbf{u}_t \\ \hat{\mathbf{P}}_t &= \mathbf{F}\mathbf{P}_{t-1}\mathbf{F}^T + \mathbf{Q}_t\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\mathbf{v}_t &= \mathbf{z}_t - \mathbf{H}\hat{\mathbf{x}}_t \\ \mathbf{S}_t &= \mathbf{H}\hat{\mathbf{P}}_t\mathbf{H}^T + \mathbf{R} \\ \mathbf{K}_t &= \hat{\mathbf{P}}_t\mathbf{H}^T\mathbf{S}_t^{-1} \\ \mathbf{x}_t &= \hat{\mathbf{x}}_t + \mathbf{K}_t\mathbf{v}_t \\ \mathbf{P}_t &= \hat{\mathbf{P}}_t - \mathbf{K}_t\mathbf{S}_t\mathbf{K}_t^T\end{aligned}$$

حال می‌خواهیم در این بخش با استفاده از چهارگانه $\mathbf{q}$ محورها را در فیلتر کالمن تخمین بزنیم. تصور می‌شود در این روش تمام سنسورها در گام زمانی مشخص که با فرکانس f مشخص می‌شود داده خود را ارسال می‌کنند.

$$f = \frac{1}{\Delta t}$$

معادلا

$$t_n = t. + n\Delta t$$

حال در این سیستم فرض می‌کنیم که $\mathbf{q}$ حالت سیستم و ω کنترل‌کننده سیستم باشد. بنابراین خواهیم داشت.

$$\begin{aligned}\mathbf{x} \quad \mathbf{q} &= \begin{bmatrix} q_w & \mathbf{q}_v \end{bmatrix}^T = \begin{bmatrix} q_w & q_x & q_y & q_z \end{bmatrix}^T \\ \mathbf{u} \quad \omega &= \begin{bmatrix} \omega_x & \omega_y & \omega_z \end{bmatrix}^T\end{aligned}$$

بنابراین انتقال را می‌توانیم به صورت زیر مدل کنیم.

$$\dot{\mathbf{q}}_t = \mathbf{A}\mathbf{q}_{t-1} + \mathbf{B}\boldsymbol{\omega}_t + \mathbf{w}_q$$

$$\hat{\mathbf{q}}_t = \mathbf{F}\mathbf{q}_{t-1} = e^{\mathbf{A}\Delta t}\mathbf{q}_{t-1}$$

مرحله تخمین را می‌توانیم به صورت زیر با انتگرال گیری انجام دهیم.

$$\hat{\mathbf{q}}_t = \mathbf{q}_{t-1} + \int_{t-1}^t \boldsymbol{\omega} dt$$

با استفاده از فرم اویلری می‌توانیم چهارگانه $\mathbf{q}$ را به صورت زیر بازنویسی کنیم.

$$\hat{\mathbf{q}}_t = \left[\cos\left(\frac{\|\boldsymbol{\omega}\|\Delta t}{2}\right) \mathbf{I}_3 + \frac{2}{\|\boldsymbol{\omega}\|} \sin\left(\frac{\|\boldsymbol{\omega}\|\Delta t}{2}\right) \boldsymbol{\Omega}_t \right] \mathbf{q}_{t-1}$$

که در آن

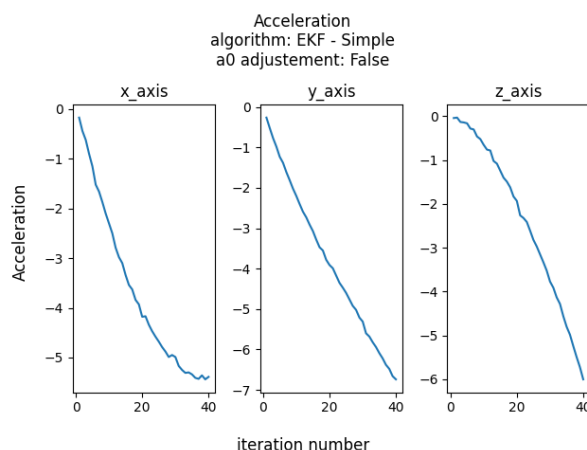
$$\boldsymbol{\Omega}_t = \begin{bmatrix} \cdot & -\boldsymbol{\omega}^T \\ \boldsymbol{\omega} & [\boldsymbol{\omega}]_{\times} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \cdot & -\omega_x & -\omega_y & -\omega_z \\ \omega_x & \cdot & \omega_z & -\omega_y \\ \omega_y & -\omega_z & \cdot & \omega_x \\ \omega_z & \omega_y & -\omega_x & \cdot \end{bmatrix}$$

با استفاده از بسط تیلور می‌توانیم بنویسیم.

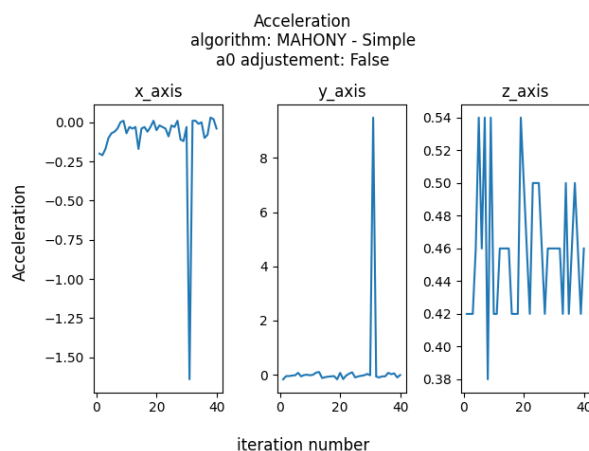
$$\begin{aligned} \hat{\mathbf{q}}_t = & \left(\mathbf{I}_3 + \frac{1}{1} \boldsymbol{\Omega}_t \Delta t + \frac{1}{2!} \left(\frac{1}{1} \boldsymbol{\Omega}_t \Delta t \right)^2 + \frac{1}{3!} \left(\frac{1}{1} \boldsymbol{\Omega}_t \Delta t \right)^3 + \dots \right) \mathbf{q}_{t-1} \\ & + \frac{1}{4} \dot{\boldsymbol{\Omega}}_t \Delta t^2 \mathbf{q}_{t-1} + \left[\frac{1}{12} \dot{\boldsymbol{\Omega}}_t \boldsymbol{\Omega}_t + \frac{1}{24} \boldsymbol{\Omega}_t \dot{\boldsymbol{\Omega}}_t + \frac{1}{12} \ddot{\boldsymbol{\Omega}}_t \right] \Delta t^2 \mathbf{q}_{t-1} + \dots \end{aligned}$$

نتایج اولیه

در شکل‌های زیر نتایج اولیه اجرای ۳ الگوریتم ذکر شده را مشاهده می‌کنیم. این داده‌ها در حالی بدست آمده که ژيروسکوپ به طور ثابت در یک مکان قرار داشته است.

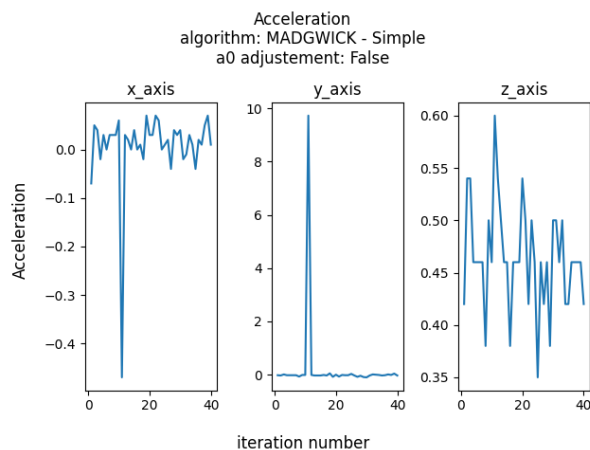

شکل ۱۲: نمودار شتاب بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم کالمن

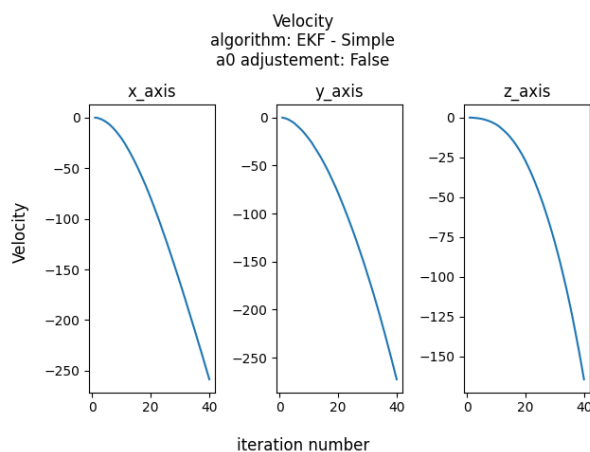
شکل ۱۳: نمودار شتاب بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم ماهونی

همانطور که مشاهده می‌شود، فیلتر کالمن خطای زیادی در شتاب دارد و پس از مدتی اندازه شتاب در هر یک از محورهای اصلی شروع به افزایش کرده‌اند. همچنین در الگوریتم‌های ماهونی و مجویک در محورهای x و y بعضاً نویز زیادی وجود دارد. به طوری که باعث شده که اندازه شتاب در حالت سکون تا ۸ متر بر مجذور ثانیه افزایش پیدا کند. علاوه بر این، به طور کلی در این دو الگوریتم اخیر مشاهده می‌کنیم که علی‌رغم ساکن بودن دستگاه، هر سه محور دارای نویز کمی هستند و باعث شده تا مقدار شتاب در هر یک از جهات بین ۰ و ۱ نوسان داشته باشد. با گذشت زمان این خطاها روی هم انباشته می‌شوند و باعث می‌شوند که موقعیت و سرعت در طی مدت کوتاهی تغییرات زیادی داشته باشند.

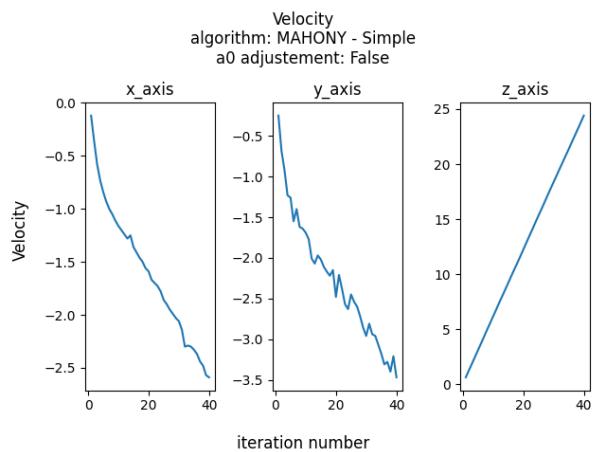
شکل ۱۴: نمودار شتاب بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم مجویک

در ادامه به بررسی سرعت و مکان بدست آمده از نمودار شتاب‌های بالا می‌پردازیم:

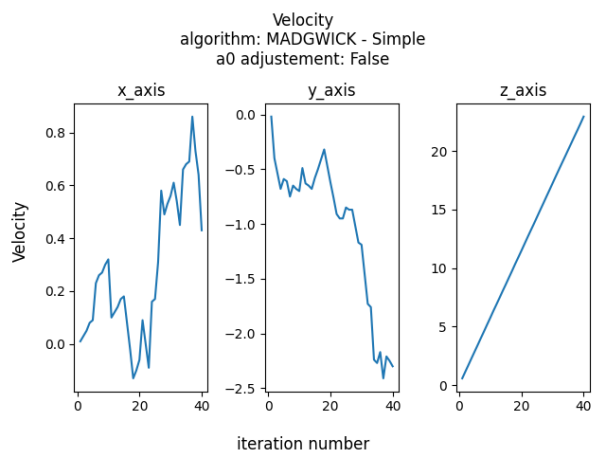

شکل ۱۵: نمودار سرعت بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم کالمن

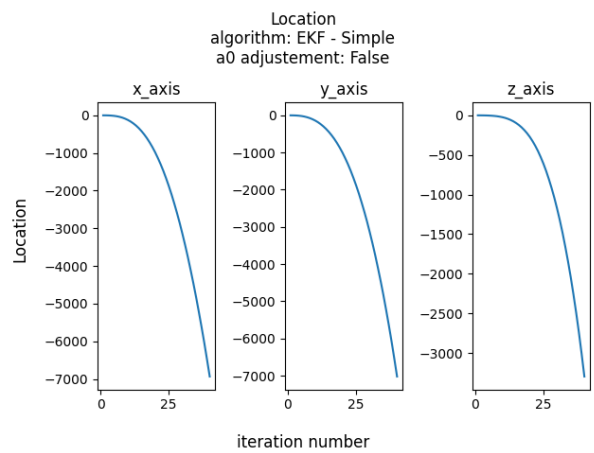
همانطور که انتظار می‌رفت با توجه به خطای زیاد کالمن فیلتر سرعت و مکان به شدیدا دچار انحراف شده‌اند. به طوری مکان در هر محور بالغ بر هزار متر جابه‌جا شده است در حالی که دستگاه ثابت بوده است. برای دو الگوریتم دیگر همچنان خطا داریم ولی این خطا به نسبت کمتر از فیلتر کالمن است. برای مثال در محور مکان با استفاده از این دو فیلتر در بازه زمانی مشخص شده حداکثر ۶۰۰ متر جابه‌جا شده‌ایم. برای رفع این خطا در گام بعدی ما از روشی استفاده می‌کنیم تا شتاب اولیه دستگاه را دقیق تر تخمین بزنیم. بدیهی است که شتاب اولیه یا همان شتاب کرده زمین می‌بایست به عنوان یک ثابت از بردار شتاب محاسبه شده کم شود. در حال حاضر شتاب اولیه برابر است با اولین شتاب خوانده شده از دستگاه.

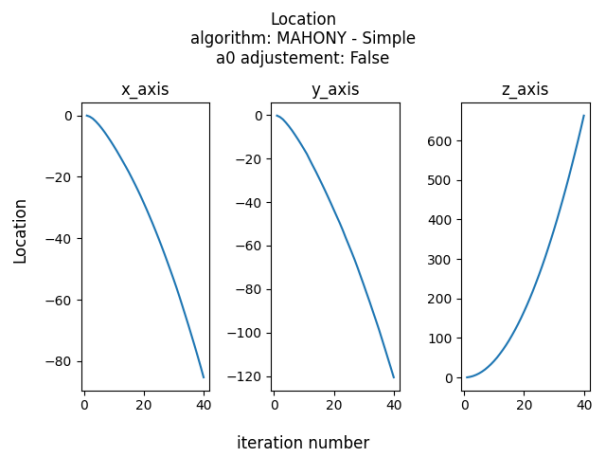
شکل ۱۶: نمودار سرعت بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم ماهونی

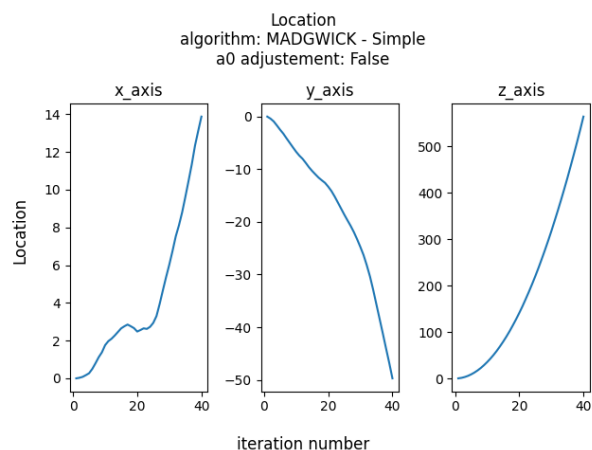
شکل ۱۷: نمودار سرعت بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم مجویک

شکل ۱۸: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم کالمن

شکل ۱۹: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم ماهونی

شکل ۲۰: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم مجویک

بررسی توان ورودی دستگاه

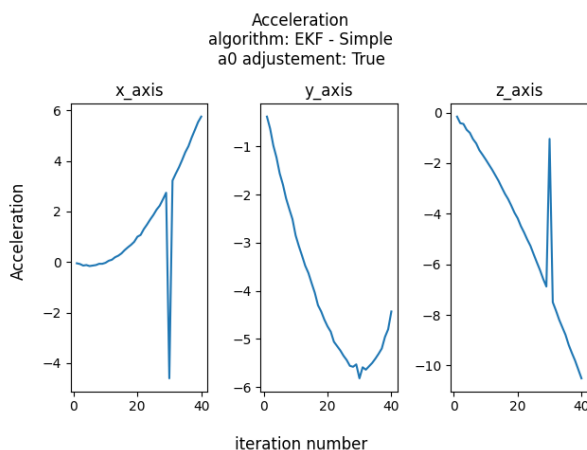
با توجه به خطای زیاد در دادگان، برای اطمینان از صحت عملکرد دستگاه ما به بررسی توان ورودی ماژول ژيروسکوپ پرداختیم. در حالت فعلی این دستگاه از پایه ۳.۳ ولت رزبری پای برق خود را تامین می‌کند. با توجه به اینکه این احتمال وجود دارد که رزبری پای نتواند جریان مورد نیاز ژيروسکوپ را تامین کند، ممکن است دستگاه با خطا روبرو شود. برای همین ما ورودی‌های دستگاه را به ترانس متصل کردیم و از هر دو ورودی ۵ و ۳.۳ نیز استفاده کردیم. هرچند تغییری در عملکرد دستگاه ایجاد نشد. در نتیجه تا حد خوبی اطمینان حاصل کردیم که خطا دستگاه به خاطر مشکلات توانی نیست.

تخمین دقیق تر شتاب اولیه

با توجه به مشاهدات ما در قسمت قبل می‌توان دید که دستگاه در حالت ساکن نویز زیادی دارد. در نتیجه محاسبه شتاب با استفاده از تنها یک داده خطای زیادی دارد. برای حل این مشکل ما شتاب اولیه محاسبه شده را به صورت مرحله‌ای بهبود می‌دهیم. در ابتدا شتاب خوانده شده از دستگاه را به عنوان شتاب ثابت اولیه در نظر می‌گیریم. در مرحله بعد شتاب دستگاه در حالت ساکن را با کم کردن شتاب ثابت اولیه محاسبه می‌کنیم. با توجه به اینکه که دستگاه ثابت است انتظار می‌رود تا نتیجه برابر برادر صفر باشد، اما خروجی محاسبه شده این گونه نیست. در نتیجه شتاب محاسبه شده را می‌توان به عنوان خطای محاسبه شتاب ثابت در نظر گرفت و شتاب ثابت محاسبه شده را به اندازه درصدی از این خطا تصحیح کرد.

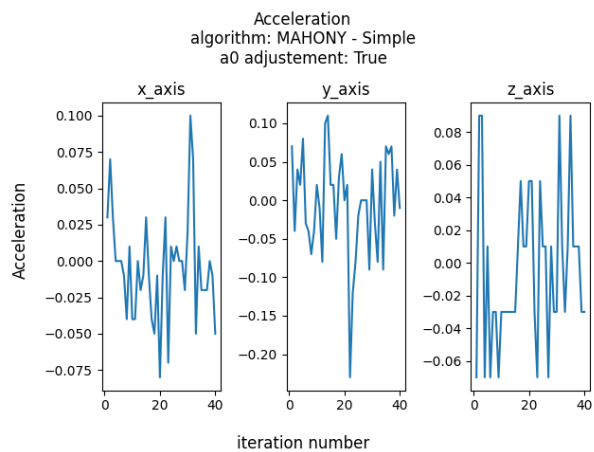
$$a_{gravity} = a_{gravity} + a_{calculated} * C$$

در محاسبات ما ثابت C را برابر ۱۰ در نظر گرفتیم. اگر مقدار C خیلی بزرگ باشد باعث می‌شود که شتاب ثابت نتواند به مقدار حقیقی خود میل کند. از طرفی اگر این مقدار خیلی کوچک باشد مقدار تصحیح در هر مرحله بسیار کم می‌شود که باعث کند شدن این فرایند می‌شود. در بین مقادیر مختلف، ۱۰ مقداری بود که برای هر دو شرایط عملکرد مناسبی داشت. در نمودارهای زیر نتایج حاصل از این تغییر را مشاهده می‌کنیم.

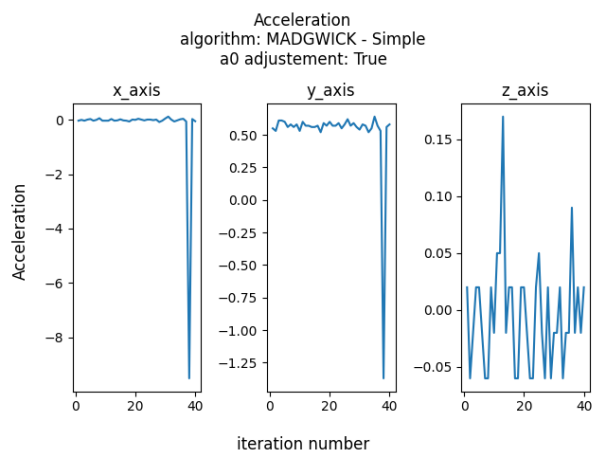

شکل ۲۱: نمودار شتاب بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم کالمن

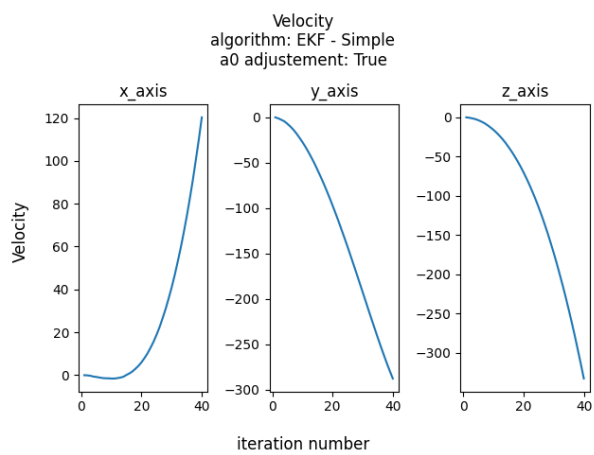
همانطور که مشاهده می‌کنید، میزان خطا در الگوریتم ماهونی و موجیک بسیار کاهش یافت. ولی مثلاً در الگوریتم موجیک در محور x یکبار دچار نویز شد که باعث شد اندازه شتاب موقتاً به ۸ متر بر ثانیه افزایش پیدا کند و بازگردد. در ادامه به بررسی پارامترهای سرعت و مکان بدست آمده از این شتاب‌ها می‌پردازیم. همانطور که دیده می‌شود پارامترهای سرعت و مکان نسبت به حالت قبلی بسیار بهبود یافتند. به طوری که در قسمت مکان در الگوریتم ماهونی در هر محور به اندازه حداکثر ۱۰ متر جابه‌جا شده است. هر چند که این خطا همچنان بسیار زیاد است، در

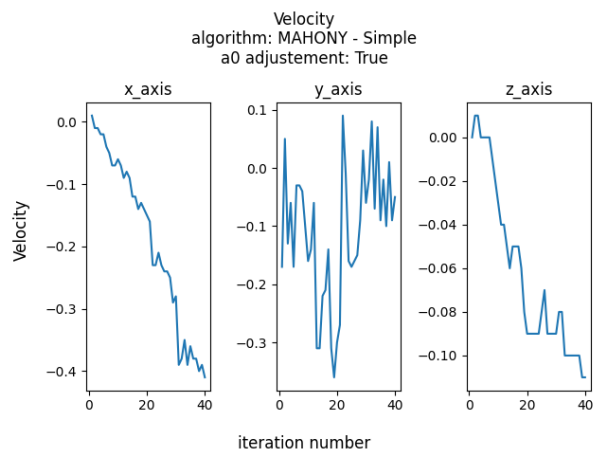
شکل ۲۲: نمودار شتاب بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم ماهونی

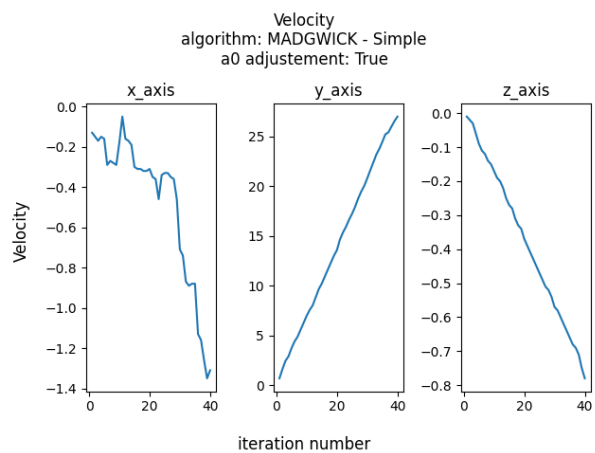
شکل ۲۳: نمودار شتاب بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم مجویک

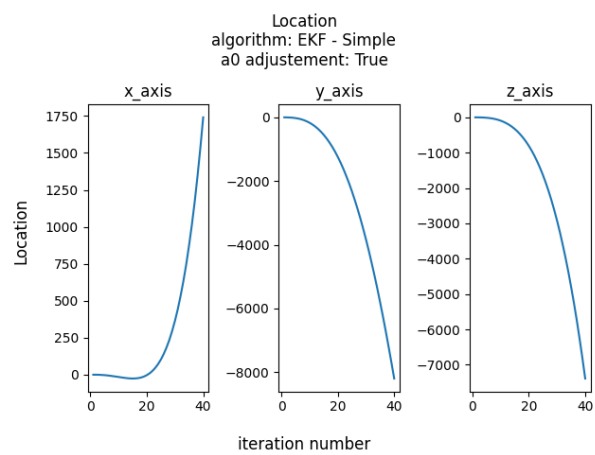
شکل ۲۴: نمودار سرعت بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم کالمن

شکل ۲۵: نمودار سرعت بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم ماهونی

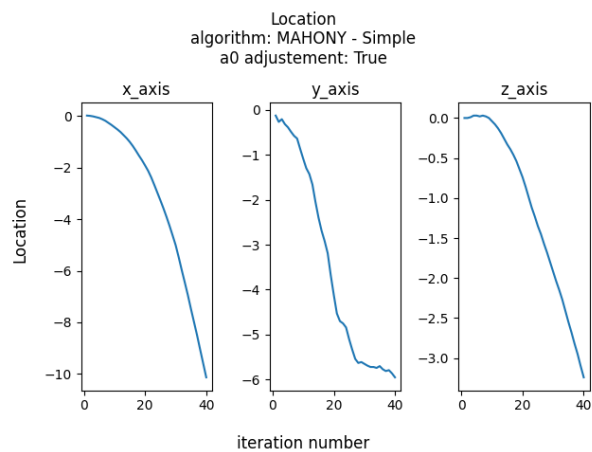

شکل ۲۶: نمودار سرعت بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم مجویک

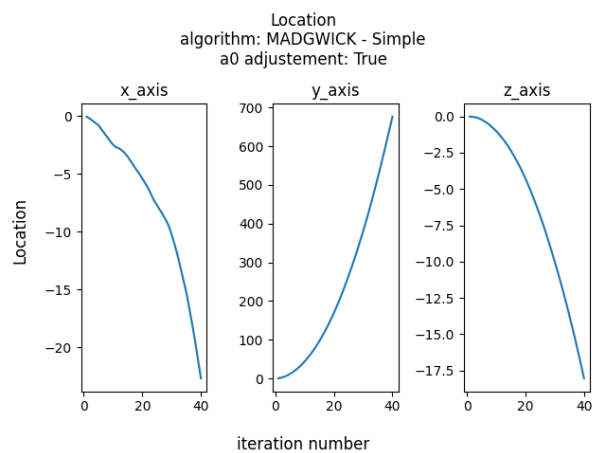

شکل ۲۷: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم کالمن

شکل ۲۸: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم ماهونی

شکل ۲۹: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم مجویک

قسمت های بعد روش هایی ارایه می دهیم تا خطا را کم کنیم.

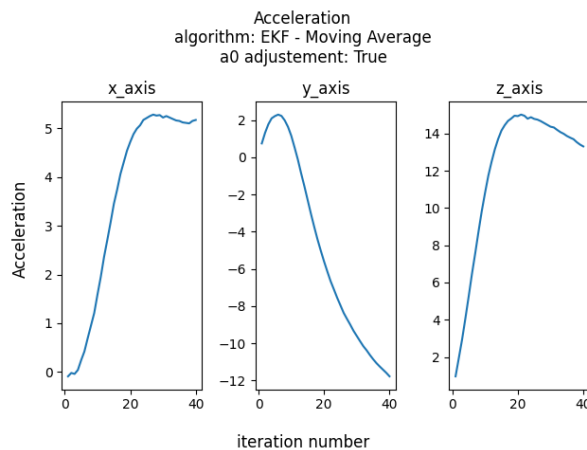
استفاده از میانگین لغزان

یکی از روش‌های مرسوم برای حذف یا کم‌اثر کردن داده‌های نویز استفاده از میانگین لغزان است. ما برای محاسبه شتاب از این روش استفاده کردیم. پس از این که شتاب را با استفاده از شتاب ثابت اولیه بدست آوردیم، بردار حاصله را با درصدی از شتاب قبلی جمع می‌کنیم. این کار را هر مرحله برای محاسبه شتاب انجام می‌دهیم.

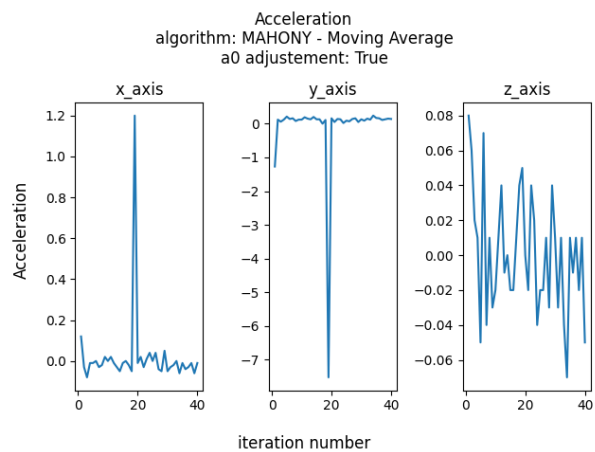
$$a = a_{calculated} * RATE + a_{previous} * (1 - RATE)$$

این روش معادل میانگین لغزان نمایی است، چرا که هر بار که می‌خواهیم شتاب محاسبه شده را با شتاب جدید اضافه کنیم آن را در یک ضریبی ضرب می‌کنیم. نتایج شتاب، سرعت، مکان را ادامه مشاهده می‌کنیم.

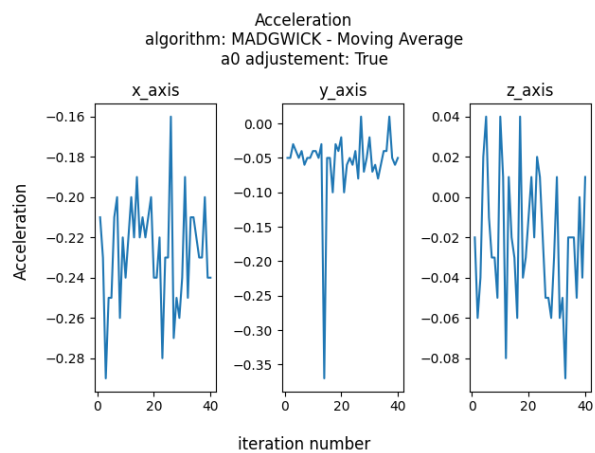
در این روش اندکی بهبود در نتایج داشتیم. همانگونه که مشاهده می‌کنید، با الگوریتم کالمن، نتایج خوبی بدست نمی‌آید و شی دائماً در حال حرکت است. در روش‌های ماهونی و مجویک، شتاب بدست آمده در اطراف صفر است اما در نهایت برآیند آن ایجاد سرعتی میکند که قابل چشم‌پوشی نیست. و در نهایت این موضوع باعث می‌شود که مکان دارای تغییر باشد اما تغییر آن در بازه‌های زمانی کوتاه قابل نظر است.

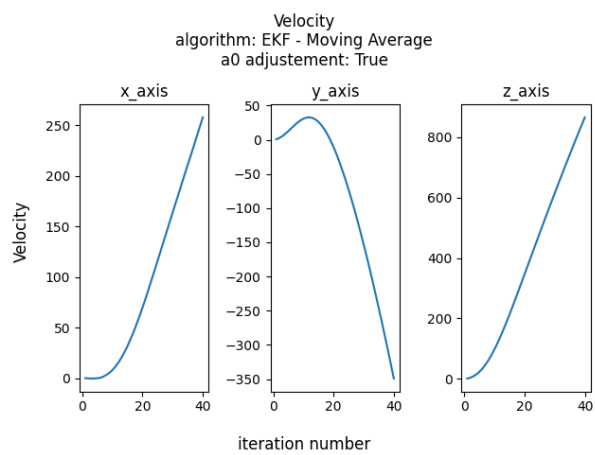
شکل ۳۰: نمودار شتاب بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم کالمن

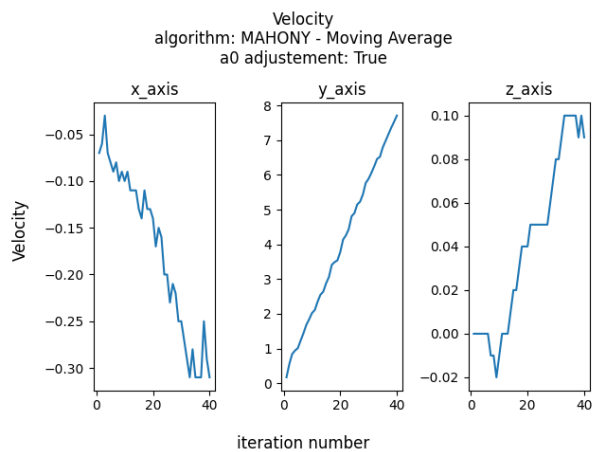
شکل ۳۱: نمودار شتاب بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم ماهونی

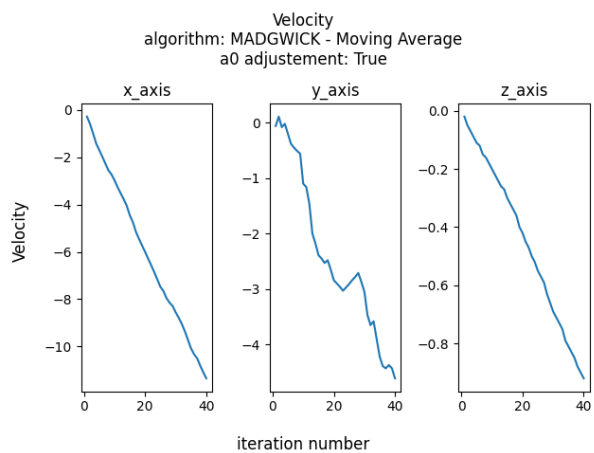
شکل ۳۲: نمودار شتاب بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم مجویک

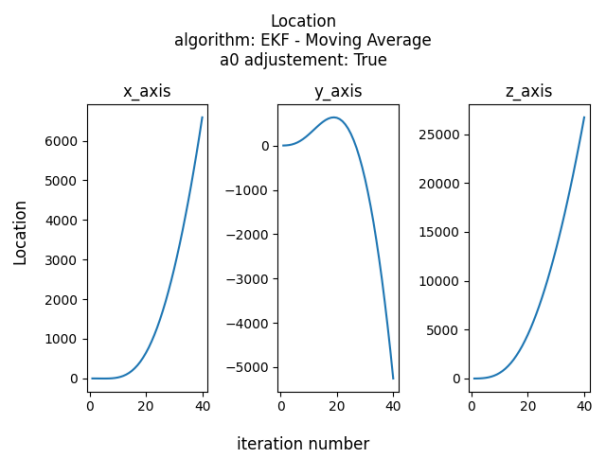
شکل ۳۳: نمودار سرعت بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم کالمن

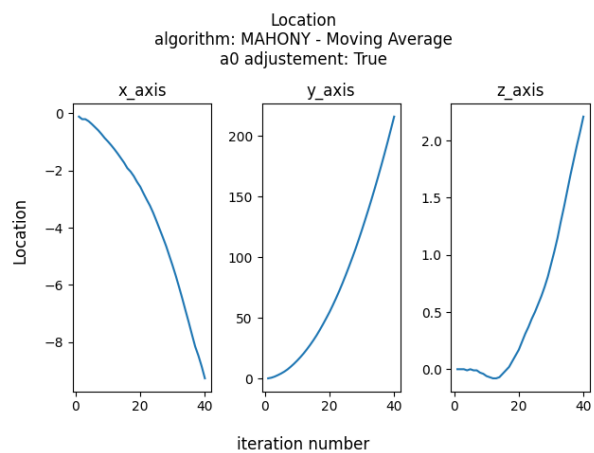
شکل ۳۴: نمودار سرعت بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم ماهونی

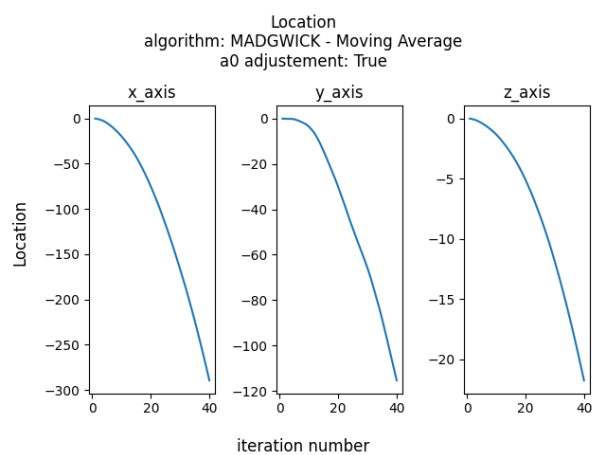
شکل ۳۵: نمودار سرعت بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم مجویک

شکل ۳۶: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم کالمن

شکل ۳۷: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم ماهونی

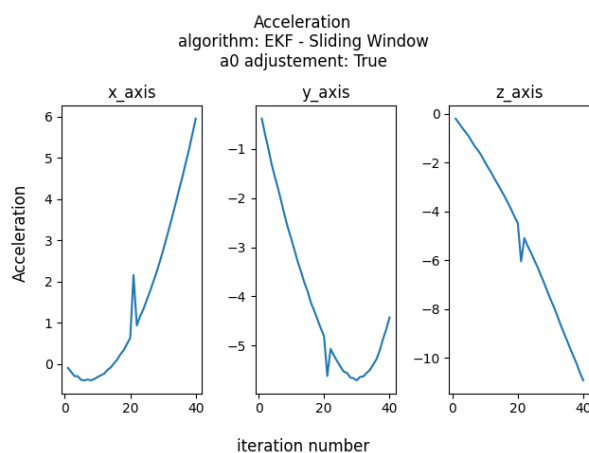
شکل ۳۸: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم مجویک

استفاده از پنجره لغزان

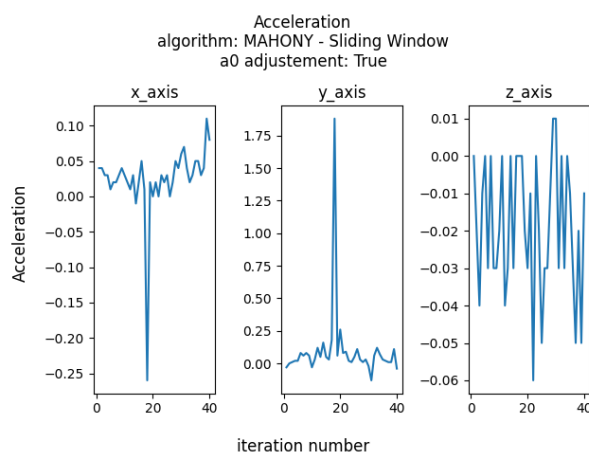
این روش نیز مانند روش میانگین لغزان از روش‌هایی است که به حذف نویز از داده‌گان کمک می‌کند. برای محاسبه شتاب با استفاده از این روش به این صورت عمل می‌کنیم که شتاب محاسبه شده فعلی را با شتاب‌هایی که در مرحله قبل بدست آمده جمع می‌کنیم و میانگین می‌گیریم. به طور خاص اندازه پنجره‌ای که در نظر گرفتیم ۵ بود.

در این روش نیز مشابه حالت قبل، روش کالمن نتایج با خطای بالایی را بدست می‌دهد. اما در مقابل روش ماهونی و مخصوصاً روش مجدویک نتایج خوبی را ایجاد می‌کند. اما مشابه آن ما نیز در اینجا خطاهای قابل توجهی داریم که باعث ایجاد سرعت و در نتیجه تغییر مکان قابل توجهی می‌شوند که البته در بازه زمانی کوتاه قابل چشم‌پوشی است.

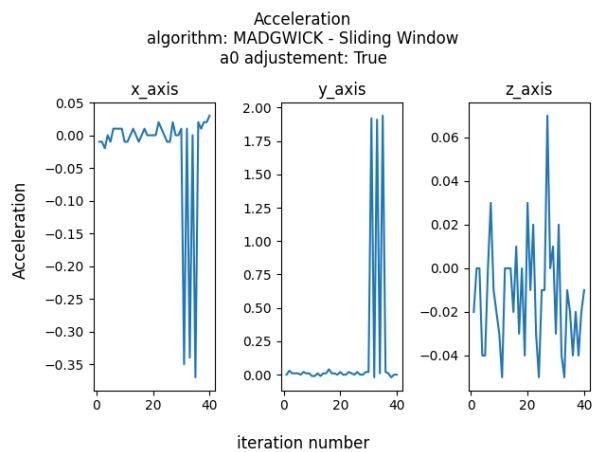
نتایج حاصل از این روش در ادامه آمده است.

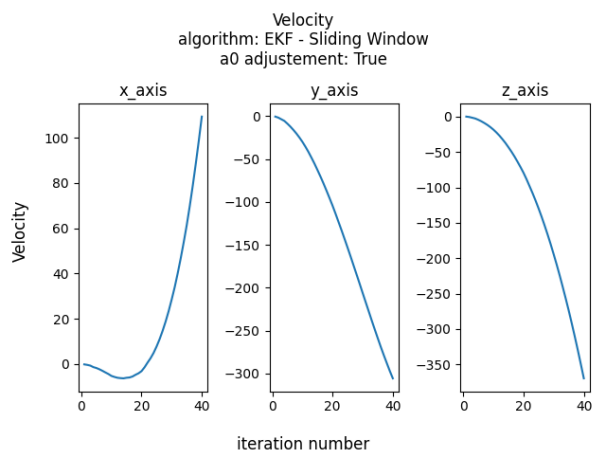
شکل ۳۹: نمودار شتاب بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم کالمن

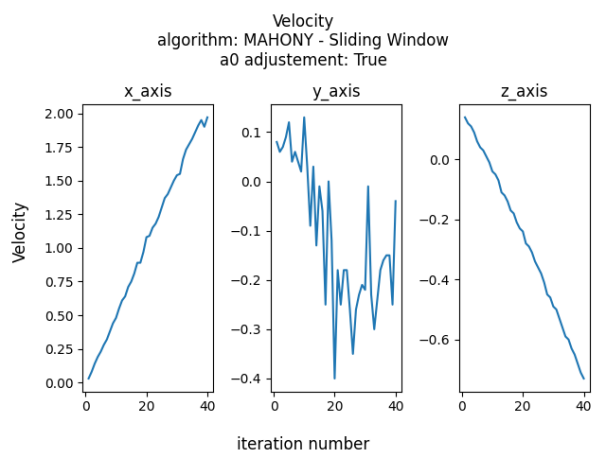
شکل ۴۰: نمودار شتاب بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم ماهونی

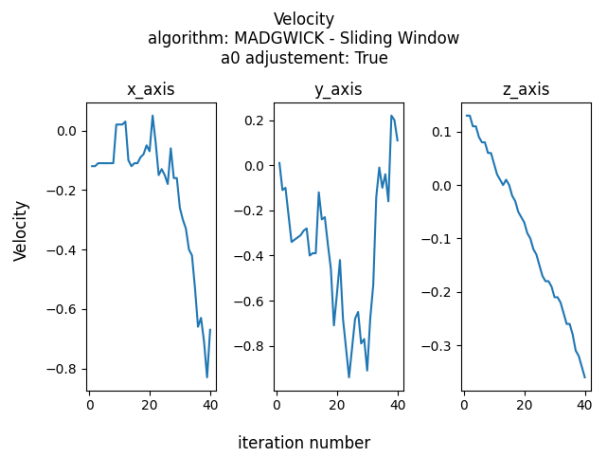
شکل ۴۱: نمودار شتاب بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم مجویک

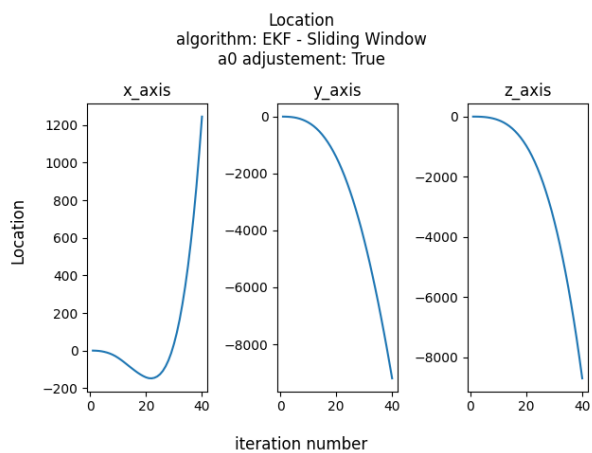
شکل ۴۲: نمودار سرعت بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم کالمن

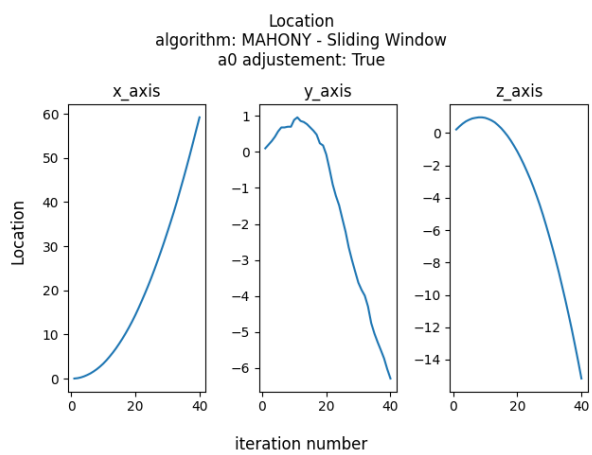
شکل ۴۳: نمودار سرعت بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم ماهونی

شکل ۴۴: نمودار سرعت بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم مجویک

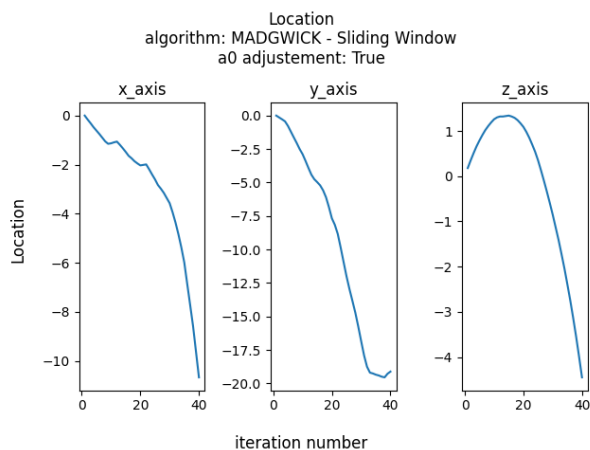

شکل ۴۵: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم کالمن

شکل ۴۶: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم ماهونی

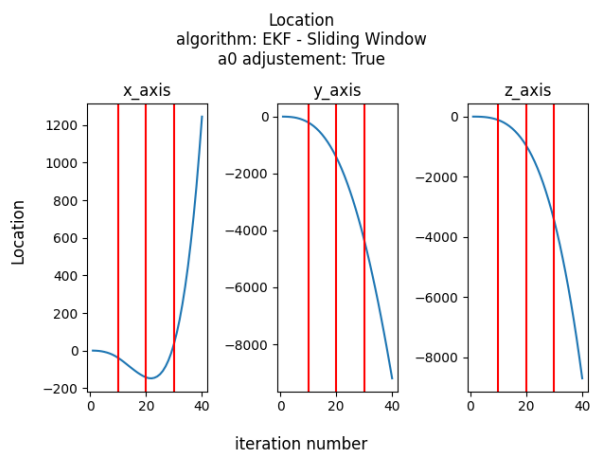

شکل ۴۷: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم مجویک

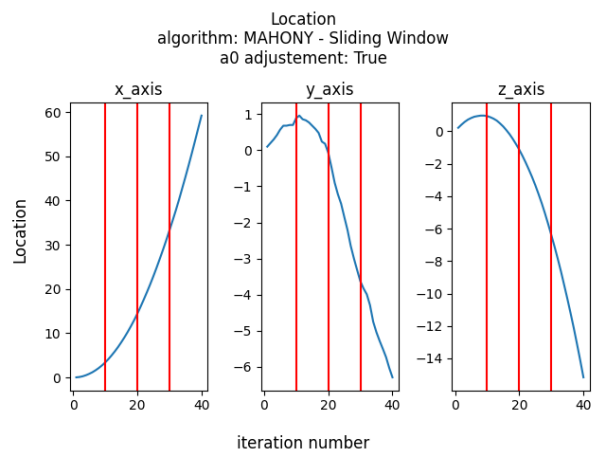
بررسی نتایج بدست آمده

با توجه به اینکه دادگان دریافتی از دستگاه دارای خطای زیادی هستند، هدف ما در این قسمت بررسی نتایج نهایی، یعنی مکان، به طور دقیق تر است. طبق نمودارهای رسم شده در قسمت‌های قبل می‌توان دید که الگوریتم‌های ماهونی و مجویک در کنار روش‌های پنجره لغزان و میانگین لغزان نتایج با خطای کمتری را در اختیار ما قرار می‌دهد. به همین منظور ما نمودارهای مربوط به مکان این الگوریتم‌ها را در ادامه آورده‌ایم.

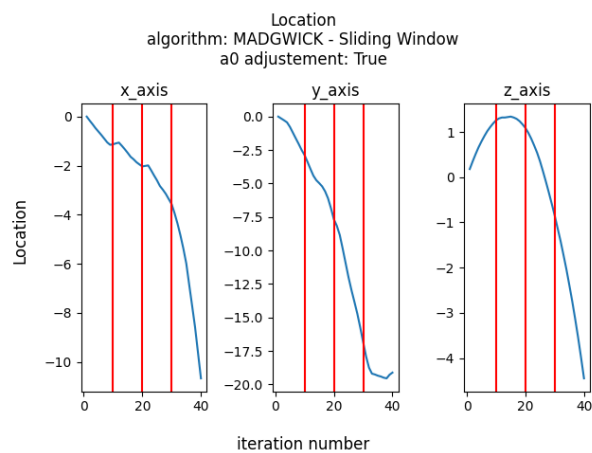

شکل ۴۸: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم کالمن

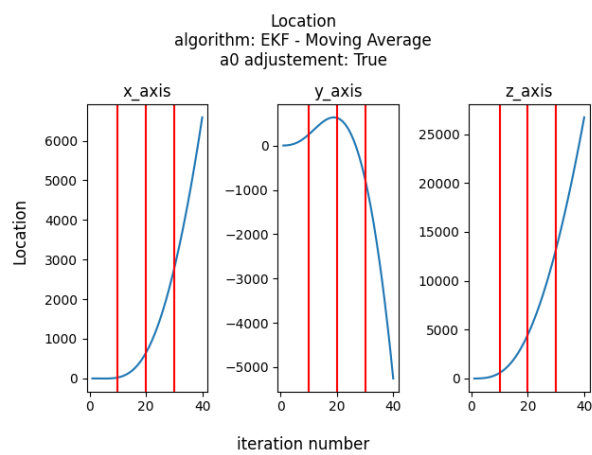
برای بررسی بیشتر، ما هر نمودار را به ۴ قسمت مساوی تقسیم کردیم که با خطوط عمودی قرمز مشخص شده‌اند. همانطور که می‌بینیم میزان جابه‌جایی دستگاه در بازه ۰ الی ۱۰ کمترین مقدار است. حتی در الگوریتم کالمن که بیشترین خطا را دارد نیز این بازه در مقابل بقیه بازه‌ها قابل چشم پوشی است. همچنین در الگوریتم مجویک و ماهونی میزان جابه‌جایی در هر محور زیر

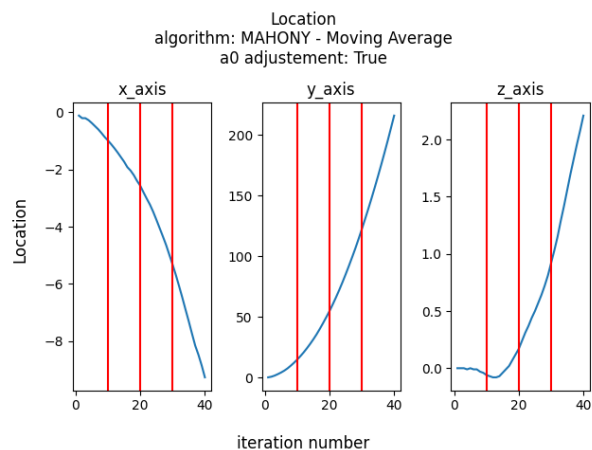
شکل ۴۹: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم ماهونی

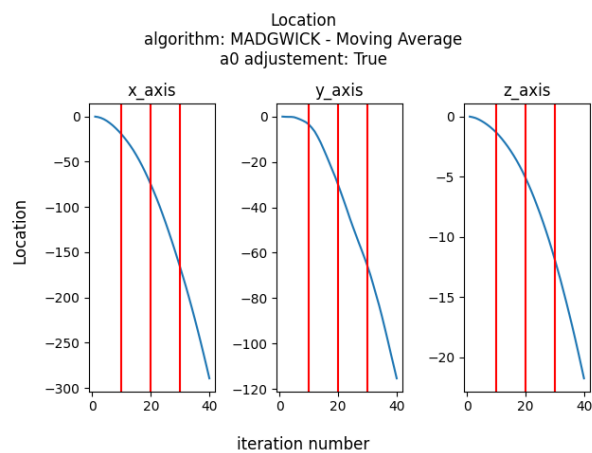
شکل ۵۰: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم مجویک

شکل ۵۱: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم کالمن

شکل ۵۲: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم ماهونی

شکل ۵۳: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم مجویک

۱۰ متر است.

این مشاهده به ما نشان می‌دهد که اگر بخواهیم از دستگاه ژيروسکوپ فعلی در کنار یک GPS برای تصحیح یا افزایش دقت مکان استفاده کنیم، بازه‌های استفاده می‌بایست در حدود ۱۰ دوره‌ی زمانی باشد که هر دوره‌ی زمانی در حدود نیم الی ۱ و نیم ثانیه طول می‌کشد که در مجموع برابر خواهد بود زمانی در حدود ۱۰ الی ۱۵ ثانیه.

سنجش عملکرد حین حرکت

پس از این که دقت دستگاه در اندازه‌گیری سکون بررسی کردیم، به سراغ بررسی عملکرد دستگاه در اندازه‌گیری حرکت رفتیم. در این بخش حرکت زیر را برای هر ماژول انجام دادیم:

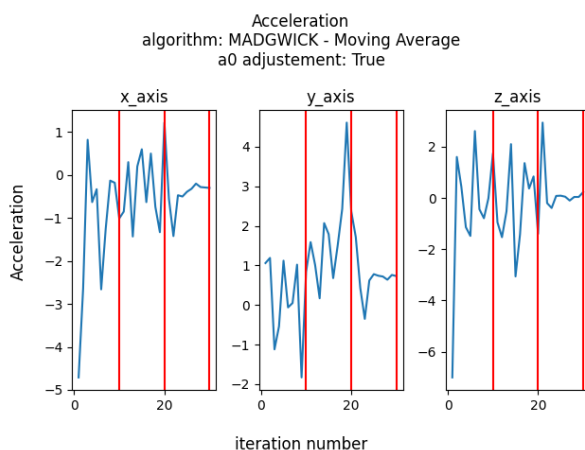
(۱) ابتدا الگوریتم را در حالت سکون اجرا کردیم.

(۲) سپس ۱۵ متر در راستای محور X با سرعت معمول راه رفتن انسان حرکت کردیم.

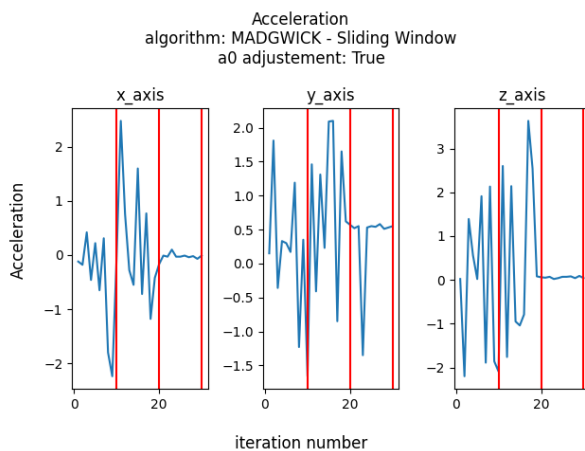
(۳) پس از طی ۱۵ متر ۱۸۰ درجه چرخیده و مسیر طی شده را بازگشتیم.

(۴) در نهایت پس از رسیدن به مکان اولیه، چند ثانیه در آن مکان ثابت ماندیم.

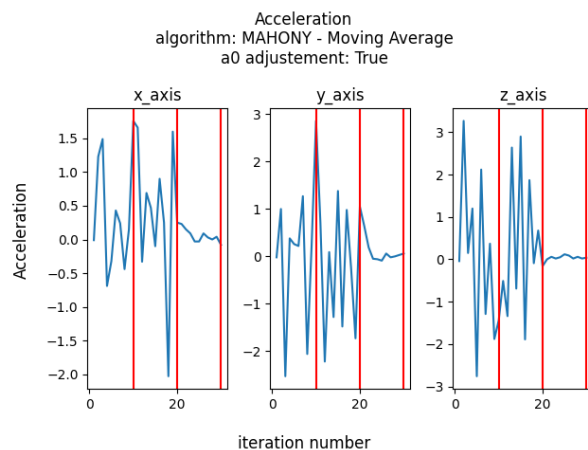
آزمایش فوق را برای دو الگوریتمی که در حالت سکون عملکرد بهتری داشتند یعنی ماهونی و مجویک در دو حالت میانگین لغزان و پنجره لغزان تکرار کردیم که نتایج حاصل از آن در نمودارها قابل مشاهده است.

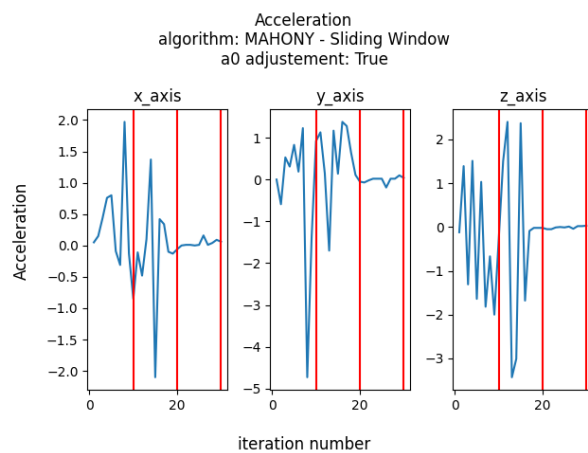
شکل ۵۴: نمودار شتاب بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم مجویک و میانگین لغزان

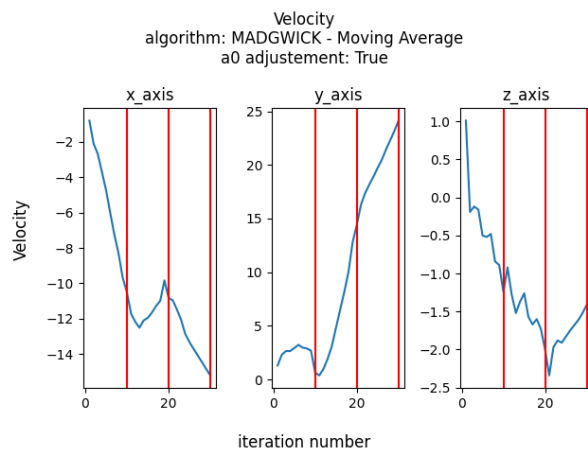
شکل ۵۵: نمودار شتاب بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم مجویک و پنجره لغزان

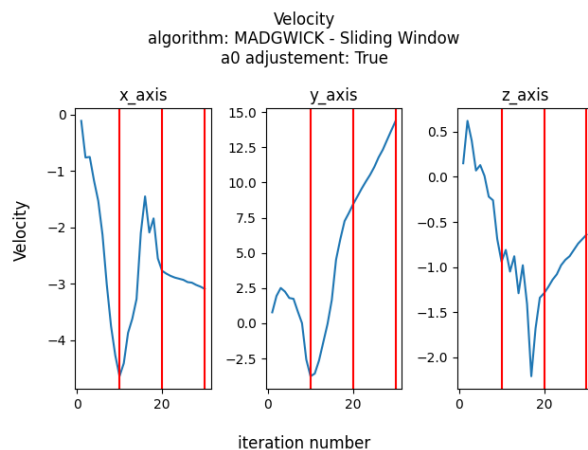
شکل ۵۶: نمودار شتاب بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم ماهونی و میانگین لغزان

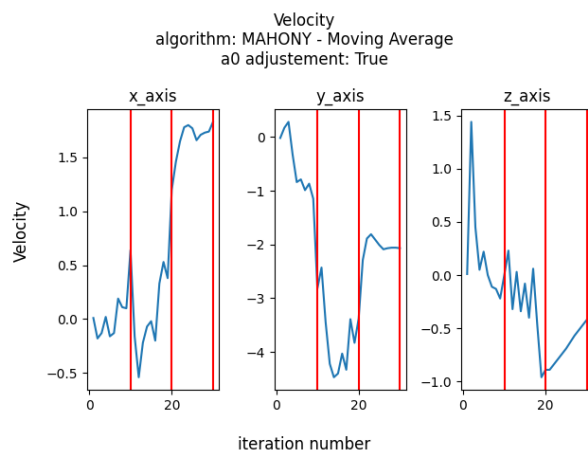
شکل ۵۷: نمودار شتاب بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم ماهونی و پنجره لغزان

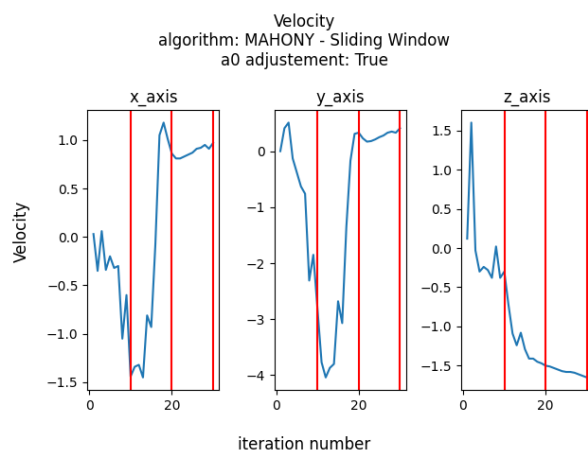
شکل ۵۸: نمودار سرعت بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم مجویک و میانگین لغزان

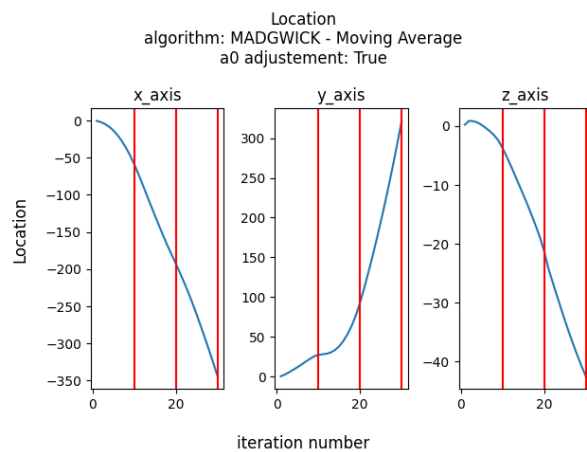
شکل ۵۹: نمودار سرعت بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم مجویک و پنجره لغزان

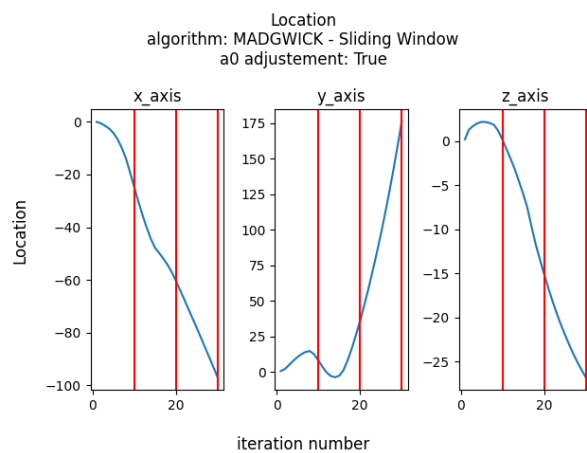
شکل ۶۰: نمودار سرعت بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم ماهونی و میانگین لغزان

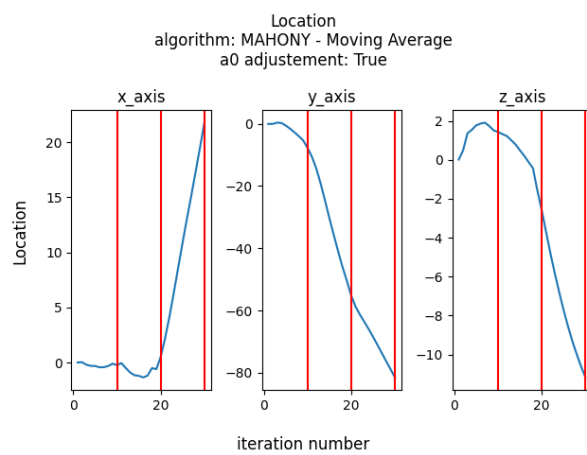
شکل ۶۱: نمودار سرعت بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم ماهونی و پنجره لغزان

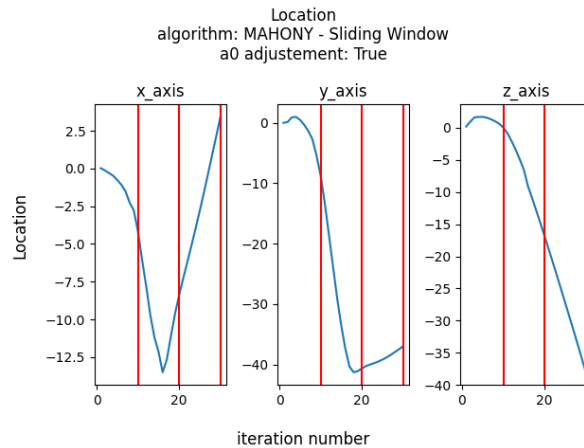
شکل ۶۲: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم مجویک و میانگین لغزان

شکل ۶۳: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم مجویک و پنجره لغزان

شکل ۶۴: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم ماهونی و میانگین لغزان

شکل ۶۵: نمودار مکان بر حسب دوره‌ی زمانی سیستم با الگوریتم ماهونی و پنجره لغزان

همانطور که در نمودارها مشاهده می‌شود برای الگوریتم مجویک، نویز اندازه‌گیری بسیار زیاد بوده و اثر خاصی از حرکت انجام شده مشاهده نمی‌شود. الگوریتم ماهونی در این آزمایش هم عملکرد بهتری از خود نشان داده است. در حالت میانگین لغزان حرکت یاد شده صرفاً توانسته اثر نویز را خنثی کند و حرکت انجام شده به صورت سکون اندازه‌گیری شده است. اما در حالت پنجره‌ی لغزان عملکرد ماژول در محور x بسیار بهتر بوده و حرکت انجام شده کاملاً مشخص است. هر چند که جابه‌جایی اندازه‌گیری شده ۱۵ درصد کمتر از مقدار واقعی بوده است.

جمع‌بندی

در این پروژه ما به آزمایش الگوریتم‌های گوناگون برای بدست آوردن موقعیت مکانی با استفاده از دادگان دستگاه شتاب‌سنج پرداختیم. آزمایش‌ها نشان می‌دهند که دستگاه شتاب‌سنج خطای بالایی دارد و می‌بایست از روش‌های تصحیح خطا و حذف اخلال‌های تصادفی استفاده کرد. در این راستا، ما به ارزیابی ۳ الگوریتم مشهور در این حوزه پرداختیم. علاوه بر این روشی پیشنهاد دادیم تا شتاب گرانشی نسبی دستگاه را با دقت بالاتری محاسبه کنیم. همچنین، برای تصحیح اخلال‌ها از دو روش میانگین و پنجره لغزان استفاده کردیم. نتایج حاصله از آزمایش‌های ما نشان می‌دهد که می‌توان در بازه‌های کوتاه خطای دستگاه را به مقدار قابل قبولی تقلیل داد. در کارهای آینده می‌توان کارایی شتاب‌سنج‌ها را در کنار GPS در ماشین‌های متحرک که با سرعت بالایی در حال حرکت هستند سنجید.

مراجع

- [1] Rudolf Kalman. A New Approach to Linear Filtering and Prediction Problems. 1960.

- [2] (1, 2, 3) J. Hartikainen, A. Solin and S. Särkkä. Optimal Filtering with Kalman Filters and Smoothers. 2011
- [3] (1, 2, 3, 4) Sabatini, A.M. Kalman-Filter-Based Orientation Determination Using Inertial/Magnetic Sensors: Observability Analysis and Performance Evaluation. Sensors 2011, 11, 9182-9206. (<https://www.mdpi.com/1424-8220/11/10/9182>)
- [4] Roger R. Labbe Jr. Kalman and Bayesian Filters in Python. (<https://github.com/rlabbe/Kalman-and-Bayesian-Filters-in-Python>)
- [5] Lam, Quang Stamatakos, Nick Woodruff, Craig Ashton, Sandy. Gyro Modeling and Estimation of Its Random Noise Sources. AAIA 2003. DOI: 10.2514/6.2003-5562. (<https://www.researchgate.net/publication/268554081>)
- [6] Sebastian Madgwick. An efficient orientation filter for inertial and inertial/magnetic sensor arrays. April 30, 2010. <http://www.x-io.co.uk/open-source-imu-and-ahrs-algorithms/>
- [7] Robert Mahony, Tarek Hamel, and Jean-Michel Pflimlin. Nonlinear Complementary Filters on the Special Orthogonal Group. IEEE Transactions on Automatic Control, Institute of Electrical and Electronics Engineers, 2008, 53 (5), pp.1203-1217. (<https://hal.archives-ouvertes.fr/hal-00488376/document>)
- [8] Robert Mahony, Tarek Hamel, and Jean-Michel Pflimlin. Complementary filter design on the special orthogonal group $SO(3)$. Proceedings of the 44th IEEE Conference on Decision and Control, and the European Control Conference 2005. Seville, Spain. December 12-15, 2005. (<https://folk.ntnu.no/skoge/prost/proceedings/cdc-ecc05/pdf/papers/1889.pdf>)
- [9] Mark Euston, Paul W. Coote, Robert E. Mahony, Jonghyuk Kim, and Tarek Hamel. A complementary filter for attitude estimation of a fixed-wing UAV. IEEE/RSJ International Conference on Intelligent Robots and Systems, 340-345. 2008. (http://users.cecs.anu.edu.au/Jonghyuk.Kim/pdf/2008_Euston_irsos1.04.pdf)

- [10] Tarek Hamel and Robert Mahony. Attitude estimation on $SO(3)$ based on direct inertial measurements. IEEE International Conference on Robotics and Automation. ICRA 2006. pp. 2170-2175 (http://users.cecs.anu.edu.au/~Robert.Mahony/Mahony_Robert/2006_MahHampfl-C68.pdf)